

પ્રકરણ-1 ભારતમાં યુરોપીયનો અને અંગ્રેજી શાસનની સ્થાપના

- 1.ભારતમાં આવેલી યુરોપિયન પ્રજાને આગમન સમયરેખામાં ગોઠવતા કયો ક્રમ સાચો છે?
A. પોર્ટુગીઝ, ડચ, ફ્રેન્ચ, અંગ્રેજ
B. અંગ્રેજ, ડચ, ફ્રેન્ચ, પોર્ટુગીઝ
C. પોર્ટુગીઝ, ડચ, અંગ્રેજો, ફ્રેન્ચ
D. ડચ, પોર્ટુગીઝ, અંગ્રેજ, ફ્રેન્ચ
2. કોન્સ્ટેન્ટિનોપલ કયા બે દેશો વચ્ચેના વેપારના માધ્યમનો મુખ્ય મથક હતું?
A.ભારત અને યુરોપ
B.રશિયા અને જાપાન
C.ચીન અને ઈટાલી
D.બ્રિટન અને ફ્રાંસ
3. યુરોપિયન પ્રજાને ભારતની કઈ વસ્તુની ખૂબ જ જરૂરિયાત હતી?
A. ગરમ કાપડની
B. ઘઉં જુવાર ની
C. મરી મસાલાની
D. ચામડાની વસ્તુઓ
4. યુરોપની પ્રજા માંસ સાચવવા ભારતની કઈ વસ્તુ નો ઉપયોગ કરતા?
A. મીઠાનો
B. ગરમ રેતીનો
C. મરી મસાલાનો
D. ગળીનો
5. યુરોપિયન પ્રજા એ આવવા બીજો કયો નવીનમાર્ગ શોધ્યો?
A. જળમાર્ગ
B. હવાઈમાર્ગ
C. સડકમાર્ગ
D. રેલમાર્ગ
6. ભારતના દરિયા કિનારે આવેલા યુરોપિયન પ્રજા ના સંસ્થાનોને અરબસાગર થી બંગાળની ખાડી તરફ ગોઠવતા કયો ક્રમ સાચો છે.
A. સુરત, કોચીન, કાલિકટ, મછલીપટ્ટનમ
B. મછલીપટ્ટનમ, સુરત, કોચીન, કાલિકટ
C. કાલિકટ, કોચિંગ, સુરત, મછલીપટ્ટનમ
D. સુરત, મછલીપટ્ટનમ, કોચીન, કાલિક
7. યુરોપિયન પ્રજા અને તેના ગવર્નરની કઈ જોડે ખોટી છે?
A. પોર્ટુગીઝ - અલ્ફાંઝો- ડી- અલ્બુકર્ક
B. ફ્રેન્ચ - ફ્રેન્ક માર્ટિન
C. અંગ્રેજ- ટોમસ રો
D. ડચ - કુપ્લે
8. નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ પોર્ટુગીઝ અધિકારી મા થતો નથી?
A. વાસ્કો-દ-ગામાનો
B. અલ્ફાંઝો- ડી- અલ્બુકર્ક
C. રોબર્ટ ક્લાઈવ નો
D. ફ્રાન્સિસ્કો ડી અલ્મેડા
9. અંગ્રેજોએ ઉભી કરેલ ફોર્ટ વિલિયમ નામની વસાહત આજે કયા નામે ઓળખાય છે?
A. મુર્શિદાબાદ
B. કોલકાતા
C. મદ્રાસ
D. મુંબઈ

10. અંગ્રેજો અને મરાઠાઓ વચ્ચેના યુદ્ધ કયા નામે ઓળખાય છે?

A. મૈસુર વિગ્રહ

C. કર્ણાટક વિગ્રહ

B. અફઘાન વિગ્રહ

D. એંગ્લો મરાઠા વિગ્રહ

11. પોર્ટુગીઝોએ ભારતમાં મેળવેલ વેપારી સંસ્થાનોને સમયકાળ મુજબ ક્રમિક રીતે ગોઠવો.

A. ગોવા, વસઈ, દીવ, દમણ

C. વસઈ, દીવ, દમણ, ગોવા

B. દીવ, દમણ, ગોવા, વસઈ

D. ગોવા, દીવ, દમણ, વસઈ

12. ડચ લોકોએ ભારતમાં સ્થાપેલા વેપારી સંસ્થાનો માં કોનો સમાવેશ થતો નથી?

A. કલકત્તા

C. મલબાર

B. બંગાળ

D. મછલીપટ્ટનમ

13. પ્લાસીના યુદ્ધ પછી આવેલા પરિણામમાં કયા પરિણામ નો સમાવેશ થતો નથી.

A. સમગ્ર બંગાળ અંગ્રેજો ના અધિકાર માં આવ્યું

B. અંગ્રેજોને 24 પરગણાની જાગીર મળી અંગ્રેજો

C. વેપારી માંથી સંસ્થાના માલિક બન્યા

D. મીરજાફર ને દિલ્હીનો નવા બનાવ્યો

14. અંગ્રેજોની સામે વિરતાથી લડીને વીરગતિ પામનાર શાસક.....

A. મીરઝાફર

C. મીર કાસિમ

B. ટીપુસુલતાન

D. રઘુનાથ રાવ

15. નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ અંગ્રેજ ગવર્નર જનરલ માં થતો નથી?

A. વેલેસ્લી

C. વોરન હેસ્ટિંગ

B. ફ્રાન્સિસ્કો ડી અલ્મેડા

D. વિલિયમ બેન્ટિક

16. ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટની સ્થાપના કયા ધારાથી કરવામાં આવી હતી?

A. વિનિમય ધારાથી

C. સિવિલ કોડથી

B. નિયામક ધારાથી

D. ફોજદારી ધારા

એકમ- 2 ભારતમાં બ્રિટીશ શાસન

1 ઈ.સ. 1793માં ભારતમાં દાખલ કરવામાં આવેલ કાયમી જમાબંધીમાં કયું કારણ સુસંગત નથી

A જમીનદારોને જમીન મહેસૂલના હક્ક આપવામાં

B જમીનદારોએ અંગ્રેજ સરકારના એજન્ટ તરીકે કામ કરવાનું હતું

C જમીનદારોને સરકારે જમીનના હક કાયમમાં માટે આપેલ હતા.

D જમીનદારે જમીન મહેસૂલના નવ ભાગ જમા કરાવવાના હતા.

2. થોમસ મુનરો કઈ જમીન પદ્ધતીના પ્રરણેતા હતા.?

- A. કાયમી જમાબંધી . B સહાયકારી યોજના
C રૈયતવારી D મહાલવારી

3 અંગ્રેજોની કઈ જમીન મહેસૂલ પદ્ધતિમાં જમીન ખેડનારને જમીનના માલિક બનાવવામાં આવ્યા હતા.?

- A. કાયમી જમાબંધી B રૈયતવારી પદ્ધતિ
C મહાલવારી પદ્ધતિ D મનસબદારી પદ્ધતિ

4 ભારતીય ગળી માટે કયું કારણ સુસંગત નથી.?

- A તે રંગકામમાં વપરાતું દ્રવ્ય હતું
B તેનો રંગ ચમકતો હોય તે રીતે ઉપસતો હતો
C તેનો ઉપયોગ સુતરાઉ કાપડને રંગવામાં થતો હતો
D તેનો છોડ ઠંડા પ્રદેશમાં થતો હતો

5. ભારતમાં રૂ ઉત્પાદન કરતા પ્રદેશોમાં કોનો સમાવેશ થતો નથી?

- A ગુજરાત B મધ્યપ્રદેશ
C મહારાષ્ટ્ર D કાશ્મીર

6 ભારતમાં રહેલા આદિવાસી સમૂહો કયા વ્યવસાય સાથે જોડાયેલા ન હતા.?

1. શિકાર અને જંગલ પેદાશોનો સંગ્રહ
2. ગાય-ભેંસ અને ઘેટા-બકરાને પાળવાના

3 કારખાનામાં સંચાલન તરીકે

4 જંગલ વિસ્તારમાં ખેતી કરવાનું

7. ખોડ જનજાતિના લોકો કયા વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલા હતા?

1. કેસરની ખેતી કરવાનો 3 ચામડા રંગવાનો
2. કાપડ વણવાનો 4 ચામડા કમાવવાનો
8. એક વખત પાક ઉગાડ્યા પછી બીજી જગ્યાએ ફરીથી ખેતી કરવાની ખેતીની રીત

- A સ્થળાંતરીય ખેતી B સ્થાયી ખેતી
C સુકી ખેતી D બાગાયત ખેતી

9. “રૈયતવારી પદ્ધતિ” ખેડૂતો માટે લાભદાયક ન હતી તેના માટેના કારણોમાં કયું કારણ સાચું નથી ?

A તેમાં ખેતપેદાશોનો ઉંચો ભાવ મળતો.

B જમીનનું વધારે પડતું મહેસૂલ હતું.

C મહેસૂલમાં વધારો કરવાનો હક સરકારને હતો.

D કોઈ પણ સ્થિતિમાં મહેસૂલ આપવું પડતું.

10. અંગ્રેજો ભારતમાં ગળીના પાકનું ઉત્પાદન વધારવા માંગતા હતા કારણ કે .....

A ભારતમાં ગળી સસ્તી હતી.

B ભારતમાં ગળીનું ઉત્પાદન ઓછું થતું હતું..

C ભારતમાં ગળીનો ઉપયોગ વધી ગયો હતો.

D કોઈ પણ સ્થિતિમાં મહેસુલ આપવું પડતું.

11. વૃક્ષો અને ઘાસ ને બાળી તેની રાખથી જમીન કયા તત્વને કારણે ફળદ્રુપ થતી હતી.

A. ફોસ્ફરસ

C. કેલ્શિયમ

B. પોટાશ

D. મેગ્નેશિયમ

12. અંગ્રેજોએ અમલ કરેલ જમીન મહેસુલની કઈ જોડ ખોટી છે?

A. કોર્નવોલીસ - કાયમી જમાબંધી

B. વેલેસ્લી - મનસબદારી

C. થોમસ મુનરો - રૈયતવારી પધ્ધતિ

D. હોલ્ટ મેકેન્ઝી - મહાલાવરી પધ્ધતિ

13. અંગ્રેજોના શાસનમાં થયેલા આદિવાસી વિદ્રોહોને સમયરેખામાં ગોઠવતાં કયો ક્રમ સાચો ?

A. સાંથલ, કૌલ, બશીર, વારલી

C. કૌલ, સાંથાલ, બશીર, વારલી

B. બશીર, સાંથાલ, કૌલ, વારલી

D. સાંથાલ, બશીર, કૌલ, વારલી

14. બિરસા મુંડાના નેતૃત્વમાં થયેલ 'ઉલગુલાન' આંદોલનનો અર્થ.....

A. ક્રુચ

C. લડાઈ

B. મહાન વિદ્રોહ

D. છાપામાર યુધ્ધ

એકમ- 3 ભારતનો પ્રથમ સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામ

1 ઝાંસીની રાણી લક્ષ્મીબાઈ બાબતે કયું વિધાન અસત્ય છે?

A તેઓ સ્વતંત્ર સંગ્રામમાં અંગ્રેજો સામે વીરતાપૂર્વક લડ્યા હતા

B અંગ્રેજો દ્વારા તેમનું રાજ્ય પચાવી પડાયું હતું

C તેમને મણિકર્ણિકા તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે

D તેમને હિન્દ છોડો આંદોલનમાં આગેવાની લીધી હતી

2. ઇ.સ. 1857નો સ્વતંત્રતા સંગ્રામ થવામાં કયું કારણ જવાબદાર ન હતું?

A. રાજકીય કારણ.

C લશ્કરી કારણ.

B વહીવટી કારણ

D ભૌતિક કારણ

3 એન્ડ્રિલ્સ રાઈફલ બાબતે નીચે પૈકી કયું વિધાન ખોટું છે?

A. આ રાઈફલ માં ચરબીવાળા કારતૂસ નો ઉપયોગ થતો હતો.

B આપણા દેશના સૈનિકોને આ રાઈફલ ચલાવવી વધુ પસંદ પડતી હતી.

C આ રાઈફલથી હિન્દુ અને મુસ્લિમ ધર્મની લાગણી દુભાતી

D એન્ડ્રિલ્સ રાઈફલ પહેલા બ્રાઉન બેઝ્ રાઈફલનો ઉપયોગ થતો હતો.

4. નીચે પૈકી કઈ જોડે ખોટી છે?

A બિહાર. - કુંવર સિંહ

C ઝાંસી - રાણી લક્ષ્મીબાઈ

B આણંદ - ગરબડદાસ મુખી

D દિલ્હી - નાના સાહેબ પેશ્વા

5. મંગલ પાંડે સંદર્ભે કયું વિધાન અસત્ય છે?

A એન્ફિલ્ડ રાઈફલ વાપરવાનો તેમને ઇન્કાર કરેલો હતો.

B તેમણે મેજર હ્યુસનની હત્યા કરી હતી.

C તેઓ કોલાપુર છાવણીના સિપાઈ તરીકે સેવા બજાવતા હતા

D ઇ.સ 1857 સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના પ્રથમ શહીદ હતા

6. એન્ફિલ્ડ રાઈફલનો ઉપયોગ કરવા બાબતે શા માટે સૈનિકો વિરોધ કરતા હતા?

1. તે રાઈફલ ચલાવવામાં ખૂબ જ અઘરી લાગતી હોવાથી

2. આ રાઈફલમાં કારતૂસ ચડાવવી અઘરું કાર્ય હોવાથી

3 આ કારતૂસની કેપમાં ગાય અને ડુક્કરની ચરબીનો ઉપયોગ થતો હોવાથી

4 આ રાઈફલ ઉચકવામાં ખૂબ જ ભારે હોવાથી

7. લખનૌ : બેગમ હજરત મહલ :: જોધા માણેક .....

1. પાટણ

3 આણંદ

2. ઓખા

4 સાબરકાંઠા

8. ઈસવીસન 1857ના સંગ્રામમાં વિજય મેળવ્યા પછી ભારતમાં અંગ્રેજો ના શાસન મુખ્ય શું પરિવર્તન આવ્યું

A બ્રિટિશ પાર્લામેન્ટ ભારત નું શાસન સંભાળી લીધું

B અંગ્રેજોએ લશ્કરની પુનર્ચના કરી

C દેશી રાજ્યો પ્રત્યેની નીતિમાં પરિવર્તન કર્યું

D ભારતમાં અંગ્રેજી શિક્ષણની શરૂઆત થઈ

9. ઈ.સ. 1857ના સ્વતંત્ર સંગ્રામની નિષ્ફળતાના કારણો પૈકી કયું એક કારણ અયોગ્ય છે?

A કેન્દ્રીય નેતાગીરી નો અભાવ

B અંગ્રેજોની લશ્કરી તાકાત

C મોટા ભાગના રાજાઓની અલિખ્તા

D ઉપરોક્ત તમામ

10. ઇ.સ. 1857 સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ બાબતે કયું વિધાન અયોગ્ય છે?

A આ સ્વતંત્ર સંગ્રામ ૮૨ વર્ષની વયે જાગીરદાર કુંવરસિંહ નેતૃત્વ કર્યું હતું

B વિનાયક દામોદર સાવરકરે આ સંગ્રામને ભારતમાં પ્રથમ સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામ કહ્યો છે.

C આ સંગ્રામમાં ગ્વાલિયરનું નેતૃત્વ રાણી લક્ષ્મીબાઈ કર્યું હતું

D આ સંગ્રામમાં આપણા દેશને અંગ્રેજો સામે વિજય મળ્યો હતો.

11. નીચેના જોડકા બાબતે અયોગ્ય જોડ કઈ છે.

A કાનપુર - ઉત્તર પ્રદેશ

C ઝાન્સી - મધ્ય પ્રદેશ

B આણંદ. - ગુજરાત

D કોલ્હપુર - રાજસ્થાન.

12. ઇ.સ. 1857ના સંગ્રામમાં ક્યાં રાજકીય કારણોનો સમાવેશ થતો નથી.

A. નાના સાહેબ પેશાનુ પેન્શન બંધ કરવામાં આવ્યું

B. જમીનદારોની જમીન જપ્ત કરવામાં આવી

C. વેલેસ્લિનો કાયમી જમાબંધી યોજનનો અમલ થયો.

D. ખાલસાનિતિ દ્વારા અનેક રાજ્યો ખાલસા કર્યા

13. 1857 સંગ્રામમાં સૈનિકોએ કરેલા હુમલાને સમયગાળામાં ક્રમશઃ ગોઠણ થી કઈ જોડ સાચી છે.?

A બરાકપુર, મેરઠ, દિલ્હી, કાનપુર

B મેરઠ, દિલ્હી, કાનપુર, બરાકપુર

C બરાકપુર, કાનપુર, દિલ્હી, મેરઠ

D મેરઠ, કાનપુર, દિલ્હી, બરાકપુર

14. ભારતીય સૈનિકો અંગ્રેજો સામે ક્યાં લશ્કરી કારણોને લીધે રોષે ભરાયા હતા.

A દરિયાયાર્ જવાની બાહેધરી માટે

C A અને B બંને

B પગારભત્થા અને સગવડતા નિમ્ન હતી.

D આપેલ એકપણ નહીં

15. નીચે આપેલ સંગ્રામના મુખ્ય નેતાઓની કઈ જોડ યોગ્ય નથી.

A દિલ્હી - બાદશાહ બહાદુરશાહ

C ઝાંસી - રાણી લક્ષ્મીબાઈ

B કાનપુર - નાના સાહેબ પેસ્વા

D બિહાર - જાગીરદાર અમરસિંહ

4. અંગ્રેજ સમયના શહેરો, ગૃહઉદ્યોગ અને ઉદ્યોગો

1. નીચેનામાંથી કઈ પ્રજાએ એના સો વર્ષ ના શાસનકાળમાં વિકાસશીલ ભારતને ગૃહઉદ્યોગો હુન્નર ઉદ્યોગો અને વેપાર વાણિજ્યમાં કંગાળ બનાવી દીધું હતું?

A. અંગ્રેજ

C. ડચ

B. ફ્રેંચ

D. પોર્ટુગીઝ

2. જેણે ભારતને ઇંગ્લેન્ડ ના ઉદ્યોગ માટે કાચામાલનું સંસ્થાન અને પાકા માલનું વિશાળ બજાર બનાવી દીધું તે છે.....

A. ડચ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની

C. અંગ્રેજ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની

B. ફ્રેંચ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની

D. સ્પેનિસ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની

3. અંગ્રેજ શાસનમાં વેપાર, ઉદ્યોગ, વહીવટ જેવી જરૂરિયાત પ્રમાણે નીચે પૈકી કયા શહેરોનો વિકાસ થયો ન હતો ?

A. કલકત્તા, સુરત

C. અમદાવાદ, ઈન્દોર

B. મદ્રાસ, મુંબઈ

D. લખનૌ, ગાંધીનગર

4. વર્તમાન મુંબઈ ચારેબાજુ પાણીથી ઘેરાયેલ હતું તો તે પહેલા નીચેના પૈકી શું હતું?

A. દ્વીપકલ્પ

C. ઉચ્ચપ્રદેશ

B. ટાપુ

D. ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહિ

5. સુરત વિષે નીચે પૈકી કઈ બાબત સુસંગત નથી?

A. તેને 1573માં મુઘલ બાદશાહ જહાંગીરે જીત્યું હતું.

B. મુઘલ યુગમાં તે પશ્ચિમ ભારતનું મહત્વનું વાણિજ્યિક કેન્દ્ર હતું.

C. તે એક આંતરરાષ્ટ્રીય બંદર હતું.

D. ત્યાં બધા જ હાથી અને ધર્મના લોકો રહેતા હતા.

6. ભારતના પૂર્વ કિનારે અંગ્રેજોએ સ્થાપેલ કોઈઓને ઉત્તર થી દક્ષિણના ક્રમમાં ગોઠવો.

a. વિશાખાપટ્ટમ

c. મછલીપટ્ટમ

b. કલકત્તા

d. ચેન્નાઈ

A. ચેન્નાઈ, વિશાખાપટ્ટમ, મછલીપટ્ટમ, કલકત્તા

B. કલકત્તા, વિશાખાપટ્ટમ, મછલીપટ્ટમ, ચેન્નાઈ

C. કલકત્તા, મછલીપટ્ટમ, વિશાખાપટ્ટમ, ચેન્નાઈ

D. વિશાખાપટ્ટમ, કલકત્તા, મછલીપટ્ટમ, ચેન્નાઈ

7. ઈ.સ. 1698માં અંગ્રેજોને નીચેના પૈકી કયા ગામોની જમીનદારી મળી હતી?

A. સુતનતી

C. A અને B બંને

B. ગોવિંદપુર

D. ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહીં

8. જો તમારે ફોર્ટવિલિયમ વસાહત જોવી છે તો તમારે કયા શહેરની મુલાકાત લેવી પડે?

A. કલકત્તા

C. ચેન્નાઈ

B. મુંબઈ

D. અમદાવાદ

9. નવીન રાજધાની દિલ્લીના સંદર્ભમાં નીચેના પૈકી કયું વિધાન સુસંગત નથી ?

A. તે એક સમયે સલ્તનત અને મુઘલ શાસનમાં રાજધાનીનું નગર હતું.

B. ઈ.સ. 1803માં અંગ્રેજોએ મુઘલો પાસેથી દિલ્લી જીતી લીધું હતું.

C. તે આઝાદ ભારતનું ખૂબસૂરત મહાનગર અને રાજધાની છે.

D. અંગ્રેજોએ તે તેમની ઓળખનું આધુનિક નગર બનાવવા માંગતા હતા.

10. આપેલ ચિત્ર કઈ ઈમારતનું છે અને તેની મુલાકાત લેવી હોય તો તમારે કયા શહેરની મુલાકાત લેવી પડે?

A. રાષ્ટ્રપતિ ભવન

C. પાર્લામેન્ટ

B. સચિવાલય

D. સુપ્રિમકોર્ટ

11. નવી દિલ્લીનીડિઝાઈનની કામગીરી કોને સોંપવામાં આવી હતી?

- 1.એડવર્ડ લૂટિયન્સ
- 2.લીકાર્બુઝિએ
- 3.હર્બટબેકર
- 4.જ્યોર્જગિલ્બર્ટ

A.માત્ર 1

C. માત્ર 1 અને 3

B.માત્ર 1 અને 2

D.માત્ર 1,2 અને 3

12. નવી દિલ્લીમાં આવેલી યાદગાર ઈમારતોમાં નીચેના પૈકી કોનો સમાવેશ થતો નથી?

A. રાષ્ટ્રપતિ ભવન

C.રાજપથ માર્ગ

B.ગેટ વે ઓફ ઈન્ડિયા

D.સચિવાલય

13. અંગ્રેજોએ ભારતમાં આવ્યા તે પહેલા નીચેના પૈકી કયા ઉદ્યોગોનો વિકાસ મોટા પાયે થયો હતો?

1. રંગકામ
2. છાપકામ
3. પીજણકામ
4. કાચકામ

A. માત્ર 1

C.1,2,અને 3

B. 1 અને 2

D. 1, 2, 3, અને 4

14.વણકરો દ્વારા તૈયાર કરાતાકાપડની બાબતમાં નીચેનામાથી કયું વિધાન સુસંગત નથી?

A.વણકરો સુતરાઉ કાપડનું વણાટકામ અને રંગકામ જાતે જ કરતાં હતા.

B. તેઓ ગુલમહોરના વૃક્ષોના ફૂલોનો ઉપયોગ કરી કપડાનેરંગવાનું કામ કરતાં હતા.

C.તેઓ શાળ ઉપર કાપડ તૈયાર કરતાં હતા.

D. તેમના દ્વારા બનાવવામાં આવેલી બાંધણી,પટોળા જેવી સાડીઓ ખૂબ જ જાણીતી બની હતી.

15. આપેલ ચિત્ર કોનું છે અને તેમણે સૌપ્રથમ કઈ મીલ શરૂ કરી હતી ?

A.કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ- શણ મીલ

C.રણછોડલાલ રેંટિયાવાળા- કાપડ મીલ

B.લાલભાઈ દલપતભાઈ- કાગળ મીલ

D.અંબાલાલ સારાભાઈ-ખાતર મીલ

16. 19મી સદીમાંકાપડની મીલો જે સ્થળોએ શરૂ થઈ હતી તે સ્થળોને ઉત્તર થી દક્ષિણનાક્રમમાગોઠવો.

1. અમદાવાદ 2. નાગપુર 3. સોલાપુર 4. ચેન્નાઈ

A. અમદાવાદ, સોલાપુર, નાગપુર ચેન્નાઈ

C. નાગપુર, સોલાપુર, અમદાવાદ,ચેન્નાઈ

B. અમદાવાદ,ચેન્નાઈ, સોલાપુર, નાગપુર

D. અમદાવાદ, નાગપુર, સોલાપુર,ચેન્નાઈ

17. અંગ્રેજ શાસન દરમ્યાનનું ભાતીગળ, મનમોહક,ભાતવાળીસાડીઓનીકિનારીવાળા જટિલ વણાટકામ જોવા માટે તમારે નીચે આપેલ કયા કયાસ્થળોની મુલાકાત લેવી પડે?

1. સોલાપુર
2. મદુરાઈ
3. મુંબઈ
4. નાગપુર

- A. માત્ર 1
B. 1 અને 2
C. 1, 2 અને 3
D. 1, 2, 3 અને 4

18. સ્વતંત્રતા ચળવળનાભાગરૂપ પોતાના દેશમાં જ બનેલી વસ્તુઓ વાપરવાનો આગ્રહ રાખવાનું જે આંદોલન શરૂ થયું હતું તે કયું આંદોલન હતું અને તેને કોણે શરૂ કર્યું હતું?

- A. સ્વદેશી - મહાત્મા ગાંધીજી
B.સ્વશાસન- સરદાર પટેલ
C. સવિનય કાનૂન ભંગ -દાદાભાઈનવરોજી
D. સ્વરાજ્ય - મોતીલાલ નહેરુ

19. સાકચી આજે કયા નામે ઓળખાય છે અને તે કયા રાજ્યમાં આવેલું છે?

- A.જમશેદપુર-ઝારખંડ
B.જમશેદપુર-છત્તીશગઢ
C.ભિલાઈ-છત્તીશગઢ
D.ભદ્રાવતી- કર્ણાટક

20. નીચેના પૈકી કયા સ્થળે લોખંડ પોલાદનાકારખાના આવેલ નથી.

- A.ભદ્રાવતી
B.કુલટી
C.બુરહાનપુર
D.ઈન્દોર

21. સૌ પ્રથમ રેલ્વેની શરૂઆત કઈ સાલમાં કયા બે શહેરો વચ્ચે થઈ હતી?

- A. ઈ.સ. 1853-મુંબઈ થી થાણા
B. ઈ.સ. 1753 મુંબઈ થી નાગપુર
C. ઈ.સ. 1853 મુંબઈ થી ગોવા
D. ઈ.સ 1753 મુંબઈ થી સતારા

22. અંગ્રેજ સમયમાં ટપાલ પહોંચાડવા માટે .....

- A. ફી વસૂલ કરવામાં આવતી.
B. વસ્તુની ભેટ આપવી પડતી.
C. વધારાનો ચાર્જ આપવો પડતો.
D. ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહિ.

23.નીચે આપેલા શહેરોને તેની સામે આપેલ તેને લગતી વિગતો સાથે સુસંગત જોડો.

1. મુંબઈ	a. વસ્ત્ર ઉપર જરીકામ માટે પ્રખ્યાત
2.સુરત	b. મલમલ માટે પ્રખ્યાત
3.દિલ્લી	c. ઔદ્યોગિક અને વાણિજ્ય કેન્દ્ર
4. ઢાકા	d. મુઘલ મને સલ્તનતકાળમાં રાજધાનીનું નગર

જવાબ

- A. 1-b, 2-a, 3.d, 4-c
B. 1-a, 2-b, 3-c, 4-d
C. 1-c, 2-a, 3-d, 4-b
D. 1-c, 2-d, 3-a, 4-b

પ્રકરણ-5 અંગ્રેજ શાસન સમયની શિક્ષણ અને સમાજવ્યવસ્થા

(1) અંગ્રેજોના આગમન સમયે ભારતમાં શિક્ષણ આપતી સંસ્થાઓ કયા નામે ઓળખાતી?

- (A) ગામઠી શાળાઓ (B) પંડ્યાની શાળાઓ
(C) ધૂળિયા નિશાળો (D) ઉપરોક્ત તમામ.

(2) ભારતની પ્રાચીન શિક્ષણ વ્યવસ્થા સંબંધિત નીચે પૈકી કઈ બાબત સુસંગત છે.?

- (A) મૌખિક શિક્ષણ પર વધુ ભાર મૂકવામાં આવતો
(B) અભ્યાસક્રમ શિક્ષક પોતે જ નક્કી કરતાં
(C) શિક્ષકોને નિશ્ચિત પગાર કે વેતન નહોતું મળતું

(D) ઉપરોક્ત તમામ

(3) રાજારામ મોહનરાય : બ્રહ્મોસમાજ::દયાનંદ સરસ્વતી:.....

- (A) સત્યશોધક સમાજ (B) આર્ય સમાજ
(C) પ્રાર્થનાસમાજ (D) અનુશીલન સમાજ

(4) ભારતના કયા નગરમાં લંડન યુનીવર્સિટીના નમુના પ્રમાણે યુનીવર્સિટી નહોતી શરૂ કરાઈ ?

- (A) દિલ્લી (B) ચેન્નાઈ
(C) કોલકત્તા (D) મુંબઈ

(5) અમદાવાદમાં હરકુંવર શેઠાણીએ કયા નામેથી કન્યાશાળાની સ્થાપના કરી હતી ?

- (A) કન્યાઓનું વિદ્યાધામ (B) દીકરીનું ઘર
(C) છોડીઓની નિશાળ (D) કન્યા કેળવણી સંસ્થા

(6) ગાંધીજીની શિક્ષણ યોજના નીચે પૈકી કયા નામેથી જાણીતી છે.?

- (A) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ યોજના (B) વર્ધા શિક્ષણ યોજના
(C) સાબરમતી શિક્ષણ યોજના (D) ભારતીય શિક્ષણ યોજના

(7) “ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ સાયન્સ” ની મુલાકાત લેવા તમે નીચે પૈકી કયાં શહેરમાં જાશો?

- (A) પૂણે (C) દહેરાદૂન
(B) હૈદરાબાદ (D) બેંગલુરુ

(8) રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના શિક્ષણ અંગેના વિચારો પૈકી કયું વિધાન બંધ બેસતું નથી.?

- (A) વિદ્યાર્થીને ભારતીય વિચારધારા-સંસ્કૃતિક તત્ત્વોનું જ્ઞાન આપવું જોઈએ.
(B) બાળકોનું સર્જનાત્મક વિકાસ કરી શકે એવું શિક્ષણ હોવું જોઈએ,
(C) શક્ય હોય એટલું ઝડપથી રોજગાર મળે એવું શિક્ષણ હોવું જોઈએ.
(D) કલ્પના શક્તિ અને કૃતુહલવૃત્તિ વિકસે એવું શિક્ષણ હોવું જોઈએ.

(9) તમે મહારાષ્ટ્રના સમાજ સુધારકોની યાદી બનાવો છો,તેમાં નીચે પૈકી કોનો સમાવેશ તમે નહિ કરો. ?

- (A) મહાદેવ ગોવિંદ રાનડે (B) રમાબાઈ રાનડે

(C) જ્યોતિરાવ ફૂલે

(D) કેશવચંદ્ર સેન

(10) નીચે પૈકી કયા ખ્રિસ્તી પાદરીએ ભારતમાં પાશ્ચાત્ય શિક્ષણ આપતી સંસ્થાઓ સ્થાપી હતી ?

(A) એલેક્ઝાંડર દફ

(B) ડેનિયલ ડેફો

(C) આલ્બર્ટ સ્મિથ

(D) જ્યોર્જ ક્રિસ્ટન

(11) ગુજરાતના સૂરતમાં માનવધર્મસભાની સ્થાપના કોણે કરી હતી?

(A) દુર્ગારામ મહેતા

(B) ગાંધીજી

(C) વલ્લભભાઈ પટેલ

(D) નરસિંહ મહેતા

(12) સયાજીરાવ ગાયકવાડ:: વડોદરા, ભગવતસિંહજી :.....;?

(A) ભાવનગર

(B) ગોંડલ

(C) પોરબંદર

(D) જુનાગઢ

(13) નીચે આપેલી ઘટનાઓને યડતા ક્રમમાં ગોઠવો ?

(1) સિરામપૂરમાં માર્શમેન દ્વારા કન્યાશાળાની સ્થાપના .

(2) ભારતમાં અંગ્રેજી કેળવણીનો પ્રારંભ

(3) ગોપાલકૃષ્ણગોખલે એ ફરજિયાત શિક્ષણનો કાયદો ઘડવા સૂચન કર્યું .

(4) એમ્સહાર્ટ દ્વારા કોલકત્તામાં સંસ્કૃત કોલેજની સ્થાપના

(A) 1,2,3,4

(B) 1,2,4,3

(C) 1,4,3,2

(D) 1,3,2,4

(14) નીચે આપેલા વિધાનોની યોગ્યતા ચકાસો

વિધાન-1 વેલેસ્લીએ કોલકત્તામાં ફોર્ટ વિલિયમ કોલેજની સ્થાપના કરી હતી

વિધાન-2 વિલિયમ બેન્નિકના સમયમાં ભારતમાં અંગ્રેજી કેળવણીનો પ્રારંભ થયો હતો.

(A) વિધાન 1 સાચું છે

(B) વિધાન 2 સાચું છે

(C) વિધાન 1 અને 2 બંને સાચા છે

(D) વિધાન 1 અને 2 બંને ખોટા છે.

(15) ભારતમાં વિજ્ઞાન ટેકનોલોજી અને વ્યવસાય સાથે જોડાયેલી સંસ્થાની કઈ જોડ યોગ્ય નથી

(A) બેંગ્લોર - ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ સાયંસ

(B) કોલકત્તા- ટાગોર સંશોધન કેન્દ્ર

(C) દિલ્લી-ખેતીવાડી

(D) પૂણે - ભાંડારકર ઇન્સ્ટીટ્યુટ

પ્રકરણ-6 સ્વાતંત્ર્ય ચળવળો (ઈ.સ.1870 થી ઈ.સ.1947)

(1) હિન્દી રાષ્ટ્ર મહાસભાની સ્થાપનામાં નીચે પૈકી કોનો ફાળો સૌથી મહત્વનો છે.?

- (A) મહાત્મા ગાંધી (B) વોરન હેસ્ટિંગ્સ
(C) એ.ઓ.હ્યુમ. (D) સુભાષચન્દ્ર બોઝ

(2) નીચેઆપેલાઆંદોલનનેતેમનાસમયમુજબગોઠવો

1. જલીયાવાલાબાગનોહત્યાકાંડ

2. ચંપારણસત્યાગ્રહ

3. હિંદછોડોઆંદોલન

4. દાંડીકૂચ

- (A) 1234. (B) 2143
(C) 1432. (D) 3421

(3) નેતાજીનાહુલામણાનામથીકોણઓળખાતુંહતું

- (A) ગાંધીજી (B) સરદારવલ્લભભાઈપટેલ
(C) જવાહરલાલનહેરુ (D) સુભાષચંદ્રબોઝ

(4) નીચે પૈકી કયા ક્રાંતિકારીઓએ બંગાળમાં ક્રાંતિકારી પ્રવૃત્તિઓ ચલાવી હતી?

- (A) ખુદીરામ બોઝ (B) પ્રફુલ ચાકી
(C) A અને B બંને (D) ઉપર પૈકી કોઈ નહિ

(5) વિનાયક સાવરકર વિષે કયું વિધાન યોગ્ય નથી ?

- (A) સાવરકરે “મિત્રમેલા” નામની સંસ્થાની સ્થાપના કરી હતી.
(B) સાવરકરે “1857:પ્રથમ સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ” નામનું પુસ્તક લખ્યું હતું.
(C) સાવરકરે પ્લેગ કમિશ્નર રેન્ડની હત્યા કરી હતી.
(D) સાવરકરને કાળાપાણીની સજા કરવામાં આવી હતી.

(6) શ્યામજીકૃષ્ણ વર્માએ સંસ્થાના પ્રચાર માટે કયું સામાયિક શરૂ કર્યું ?

- (A) “ઇન્ડિયન સોશિયોલોજીસ્ટ” (B) “ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”
(C) “ઇન્ડિયન સ્પીચ” (D) “ઇન્ડિયા ઇઝ ગ્રેટ”

(7) નીચે આપેલ પૈકી કયું આંદોલન ગાંધીજીના શરૂઆતના આંદોલનમાં સમાવેશ થતો નથી.?

- (A) ખેડા સત્યાગ્રહ (B) ચંપારણ સત્યાગ્રહ
(C) વ્યક્તિગત સત્યાગ્રહ (D) અમદાવાદ મિલમજૂર હડતાલ

(8) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ કયા સત્યાગ્રહથી “સરદાર” તરીકે ઓળખાયા?

- (A) બારડોલી સત્યાગ્રહ (B) ખેડા સત્યાગ્રહ
(C) ચંપારણ સત્યાગ્રહ (D) વ્યક્તિગત સત્યાગ્રહ

(9) દાંડીકૂચ અંગે કયું વિધાન યોગ્ય છે?

- (A) દાંડીયાત્રા ગાંધીજીએ મીઠાના કરના વિરોધમાં યોજી હતી

- (B) દાંડીયાત્રા અમદાવાદથી દાંડી સુધીની 370 કી.મી.ની યાત્રા હતા.
- (C) ગાંધીજીની ધરપકડ થતાં દાંડીયાત્રાનું નેતૃત્વ અબ્બાસ સાહેબ તૈયાબ્જીએ સંભાળ્યું હતું
- (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (10) નીચેઆપવામાંઆવેલીજોડીપૈકીકઈજોડીખોટીછે
- (A) વીરસાવરકર - મિત્રમેલા
- (B) સુભાષચંદ્રબોઝ - આઝાદહિંદફોજ
- (C) શ્યામજીકૃષ્ણવર્મા - ઈન્ડિયન સોશિયોલોજિસ્ટ
- (D) ભગતસિંહ - હિન્દીરાષ્ટ્રીયમહાસભા
- (11) વિદેશમાં રહીને ક્રાંતિકારી પ્રવૃત્તિ કરનાર ક્રાંતિકારી કોણ હતા
- (A) ચંદ્રશેખરઆઝાદ. (B) વાસુદેવબળવંતકડકે
- (C) શ્યામજીકૃષ્ણવર્મા (D) રામપ્રસાદભિસ્મિલ
- (12) ગોવિંદગુરુનુંનામકઈઘટનાસાથેસંકળાયેલછે
- (A) જલિયાવાલાબાગ હત્યાકાંડ. (B) દાંડીકૂચ
- (C) હિંદછોડો આંદોલન. (D) માનગઢહત્યાકાંડ
- (13) ભારતદેશનેઆઝાદીમળતાનીસાથેજભારતમાંથીકયાનવાદેશનુંનિર્માણથયું
- (A) બાંગ્લાદેશ. (B) ચીન
- (C) જાપાન. (D) પાકિસ્તાન
- (14) કરંગેયામરંગેનોનારોઆપણનેક્યાઆંદોલનદ્વારામળ્યો
- (A) હિંદછોડોઆંદોલન. (B) માનગઢહત્યાકાંડ
- (C) દાંડીકૂચ (D) બારડોલીસત્યાગ્રહ
- (15) લાલ-બાલઅનેપાલનીત્રિપુટીમાંકયાવ્યક્તિનોસમાવેશથતોનથી
- (A) બાળગંગાધરતિલક. (B) લાલાલજપતરાય
- (C) બંકિમચંદ્રચટ્ટોપાધ્યાય. (D) બિપિનચંદ્રપાલ

પ્રકરણ-7 આધુનિક ભારતમાં કલા

1. દ્રશ્યકલામાં નીચે પૈકી કોનો સમાવેશ થતો નથી?
- A. ચિત્ર C. નૃત્ય
- B. શિલ્પ D. હસ્તકલા
2. તમે ભારતીય ચિત્રકલાના પ્રથમ પુરાવા નિહાળી રહ્યા છો તો તમે કઈ ગુફામાં હશો ?
- A. અજંતાની ગુફાઓ C. એલીફન્ટાની ગુફાઓ
- B. ઈલોરાની ગુફાઓ D. ભીમબેટકાની ગુફાઓ

3. આપેલ વિશ્વવિખ્યાત ચિત્ર શેનું છે? અને તે કયા નંબરની ગુફામાં આવેલું છે?

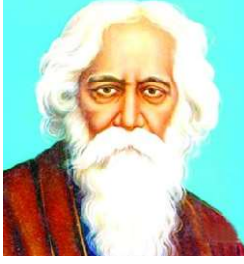

- A. ગુફા નંબર - 5 શૂલપાણીનું ચિત્ર
  - B. ગુફા નંબર - 9 વ્રજપાણીનું ચિત્ર
  - C. ગુફા નંબર - 1 પદ્મપાણીનું ચિત્ર
  - D. ગુફા નંબર - 12 ત્રિશૂલપાણીનું ચિત્ર
4. ઉપર આપેલ ચિત્ર શેનું છે અને તે કયા ચિત્રકાર દ્વારા દોરવામાં આવ્યું છે?

- A. ભારતમાતા - અવનીન્દ્રનાથ ટાગોર
  - B. ભારતમાતા - રાજા રવિવર્મા
  - C. સરસ્વતીમાતા - રવીન્દ્રનાથ ટાગોર
  - D. સરસ્વતીમાતા - રવિશંકર રાવલ
5. તમે કૃષ્ણ ભક્તિનું એક પ્રાચીન ચિત્ર નિહાળી રહ્યા છો તો તમે કઈ શૈલીનું ચિત્ર નિહાળી રહ્યા છો?
- A. રાજપૂત શૈલી
  - B. કાંગડા શૈલી
  - C. બેમાંથી કોઈપણ હોઈ શકે
  - D. બંને પૈકી કોઈ પણ નહિ હોય
6. મુઘલ શૈલી કયા બે દેશની શૈલીના સમન્વયથી અસ્તિત્વમાં આવેલી નાવીન્યસભર શૈલીનું નામ છે?
- A. ઈરાન, ભારત
  - B. અફઘાનિસ્તાન, ભારત
  - C. ઈરાન, અફઘાનિસ્તાન
  - D. ઈરાન, ગ્રીક

7. ભારતના છેક દક્ષિણ કિનારે પશ્ચિમઘાટમાં આવેલા રાજ્યમાં જન્મેલા અને જેમના તૈલચિત્રો ખૂબજ પ્રશંસા પામ્યા તે ચિત્રકારનું જન્મસ્થળ અને નામ જણાવો?
- A. કર્ણાટક, અવનીન્દ્રનાથ ટાગોર
B. કેરલ, રાજા રવિવર્મા
C. તામિલનાડુ, રવિન્દ્રનાથ ટાગોર
D. ગુજરાત, રવિશંકર રાવલ
8. નીચે આપેલ ચિત્ર કયા ચિત્રકારનું અને તેમણે કયું મહાકાવ્ય લખ્યું છે?

- A. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર - ગીતાંજલી
B. અવનીન્દ્રનાથ ટાગોર - અંજલી
C. રાજા રવિવર્મા - શ્રદ્ધાંજલી
D. રવિશંકર રાવલ - સ્વદેશાંજલી
9. અંકિતાએ જાપાનીઝ વોશ પદ્ધતિથી દોરેલ ચિત્ર ખરીદ્યું છે, તો તેણે કયા ચિત્રકારનું ચિત્ર દોર્યું હશે ?
- A. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર
B. અવનીન્દ્રનાથ ટાગોર
C. માત્ર -A
D. A અને B
10. નીચે ચિત્રશૈલી અને તેના અનુસંધાનમાં વિગતો આપેલી છે. તેને યોગ્ય વિગત સાથે જોડો
1. પાલ શૈલી	a. હિમાલયનું સૌંદર્ય
2. જૈન શૈલી	b. દરબારી ચિત્રકલા
3. રાજપૂત શૈલી	c. મુખ્ય વિષય મહાયાન બૌદ્ધ સંપ્રદાય
4. મુઘલ શૈલી	d. ગુજરાત, રાજસ્થાન, માળવામાં વિકાસ
5. કાંગડા શૈલી	e. રાજસ્થાન શૈલી તરીકે ઓળખાય છે
- A. 1-a, 2-d, 3-e, 4-b, 5-c
B. 1-c, 2-b, 3-e, 4-d, 5-a
C. 1-c, 2-d, 3-e, 4-b, 5-a
D. 1-a, 2-b, 3-d, 4-e, 5-c
11. મુઘલ શૈલીની વિશેષતામાં નીચેનામાંથી શેનો સમાવેશ થતો નથી?
- A. શ્રીકૃષ્ણ અને કૃષ્ણ ભક્તિ ઉપરાંત હિમાલયનું સૌંદર્ય.
B. નાવિન્યસભર શૈલી
C. આ શૈલીનાં કેન્દ્રમાં શાહી ઠાઠ જોવા મળે છે.
D. જહાંગીરના સમયમાં આ શૈલી સર્વોચ્ચ શિખરે પહોંચી હતી.

12. અજંતા ગુફા ચિત્રો જોવા હોય તો ગુજરાત રાજ્યની----- દિશામાં આવેલ -----
----રાજ્યના પ્રવાસે જવું પડે.

- A. ઉત્તર, પંજાબ C. પૂર્વ, મધ્યપ્રદેશ
B. દક્ષિણ, મહારાષ્ટ્ર D. ઉત્તર, રાજસ્થાન

13. ભારતમાં ઉત્તરથી દક્ષિણ તરફ જતા નીચેનામાંથી કઈ શૈલી પ્રથમ આવે?

- A. ફાડ ચિત્રશૈલી C. વારલી ચિત્રશૈલી
B. કાંગડા ચિત્રશૈલી D. કલમકારી ચિત્રશૈલી

14. નીચે આપેલ વિધાનથી કયું વિધાન ખોટું છે?

- A. રવિશંકર રાવલ - ગુજરાત કલા સંઘની સ્થાપના.
B. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર - શાંતિનિકેતનની સ્થાપના.
C. રાજા રવિવર્મા - કેરલ રાજ્યના કિલિમન્જુર ગામમાં જન્મ.
D. કે.સી.એસ.પાણિકર અને દેવીપ્રસાદ રોય ચૌધરી.- મુંબઈ સ્કુલ ઓફ આર્ટની સ્થાપના

15. આપેલ ચિત્ર કયા પ્રખ્યાત ચિત્રકાર દ્વારા દોરવામાં આવેલ છે?

- A. રવિશંકર રાવળ C. રમેશભાઈ પંડ્યા
B. રાજા રવિવર્મા D. રવિન્દ્રનાથ ટાગોર

16. ભારતમાં ચિત્રકલાનો ઇતિહાસ નીચેનામાંથી કયા યુગ જેટલો જૂનો છે?

- A. પાષાણ યુગ C. માત્ર 1
B. લોહ યુગ D. 1 અને 2

17. અમદાવાદમાં આવેલ શેઠ સી. એન. વિદ્યાલયનું પૂરું નામ -----

- A. શેઠ ચંપકલાલ નારણદાસ વિદ્યાલય
B. શેઠ ચીમનલાલ નગીનદાસ વિદ્યાલય
C. શેઠ ચીમનલાલ નરોત્તમદાસ વિદ્યાલય
D. શેઠ ચંદુલાલ નગીનદાસ વિદ્યાલય

પ્રકરણ-8. સ્વતંત્રતા પછીનું ભારત

(1) સ્વતંત્રતા સમયે ભારત સરકાર સામે નીચે પૈકી કઈ સમસ્યા નહોતી?

(A) શરણાર્થીઓના પુનઃવસન અને તેમના રોજગારીની સમસ્યા

(B) ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે ખુબ ઝડપથી પ્રગતિ કરવી.

(C) દેશી રજવાડાઓને ભારતસંઘમાં જોડવાની સમસ્યા

(D) બંધારણ અને રાજકીય વ્યવસ્થાના નિર્માણની સમસ્યા

(2) કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ લદાખને અડીને કયા કયા દેશની આંતરરાષ્ટ્રીય સરહદ આવેલી છે?

(A) પાકિસ્તાન-ચીન

(B) ચીન-નેપાળ

(C) ચીન-ભૂતાન

(D) ચીન-બર્મા

(3) જવાહરલાલ નહેરુએ "સમકાલીન ઇતિહાસનું સૌથી નોંધપાત્ર એકીકરણ" કઈ ઘટનાને ગણાવ્યું?

(A) જૂનાગઢનું ભારતસંઘ સાથે એકીકરણ (B) હૈદરાબાદનું ભારતસંઘ સાથે જોડાણ

(C) સંયુક્ત સૌરાષ્ટ્ર રાજ્યની રચના (D) કાશ્મીરનું ભારતસંઘ સાથે એકીકરણ

(4) 'સેવન સિસ્ટર્સ સ્ટેટ'ને ઉત્તરથી દક્ષિણ ક્રમમાં ગોઠવો?

(A) અરુણાચલ પ્રદેશ-નાગાલેંડ-મણિપુર-મિઝોરમ

(B) મિઝોરમ-નાગાલેંડ-અરુણાચલ પ્રદેશ-મણિપુર

(C) મણિપુર-મીઝોરમ,નાગાલેંડ-અરુણાચલ પ્રદેશ

(D) અરુણાચલ પ્રદેશ-મિઝોરમ મણિપુર-નાગાલેંડ

(5) હૈદરાબાદ રાજ્યના ભારતસંઘના વિલીનીકરણમાં કોની ભૂમિકા મહત્વની હતી?

(A) મહાત્મા ગાંધી

(B) જવાહરલાલ નહેરુ .

(C) કનૈયાલાલ મુનશી

(D)ડો.રાજેન્દ્ર પ્રસાદ

(6) તમે ભારતના પ્રથમ ભાષાના આધારે અલગ થયેલ રાજ્યમાં રહો છો,તો તમે કયા રાજ્યમાં રહેતા હશો.?

(A) કેરલ

(B) આંધ્રપ્રદેશ

(C) ગુજરાત

(D) અસમ

(7) ભારતમાં હાલની પરિસ્થિતિ મૂજબ રાજ્યો સંદર્ભે કયું વિધાન યોગ્ય છે.?

(A)ભારતમાં 24 રાજ્યો,દિલ્લી રાષ્ટ્રીય રાજધાની અને 8 કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો છે.

(B) ભારતમાં 29 રાજ્યો,દિલ્લી રાષ્ટ્રીય રાજધાની અને 9 કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો છે.

(C) ભારતમાં 30 રાજ્યો,દિલ્લી રાષ્ટ્રીય રાજધાની અને 6 કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો છે.

(D) ભારતમાં 28 રાજ્યો,દિલ્લી રાષ્ટ્રીય રાજધાની અને 8 કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો છે.

(8) તમે મહાગુજરાત આંદોલનના નેતાઓની યાદી બનાવો છો,તો તમારી યાદીમાં નીચે પૈકી કોનું નામ નહિ હોય?

(A) કનૈયાલાલ મુનશી

(B) ઇન્દુલાલયાજ્ઞિક

(C) ભાઇલાલભાઇ

(D) બ્રહ્મકુમાર ભટ્ટ

(9) કરાઈકલ::તમિલનાડુ,યમન:.....?

- (A) આંધ્રપ્રદેશ (B) ઓડિસા
(C) પશ્ચિમ બંગાળ (D) કેરળ

(10) રાજ્યના વિભાજન અંગે કયું જોડકું ખોટું છે?

- (A) બિહાર-ઝારખંડ (B) પંજાબ-હરિયાણા
(C) મધ્યપ્રદેશ-ઉત્તરાખંડ (D) આંધ્રપ્રદેશ-તેલંગાણા

(11) પ્રથમ પ્રજાસત્તાક દિનનાં દિવસે નીચેનામાંથી કયો પ્રદેશ ભારત સરકારના શાસન હેઠળ ન હતો?

- (A) ગુજરાત (B) પુડુચેરી
(C) મુંબઈ (D) બંગાળ

(12) તમે કોલકાતાથી રામેશ્વર દરિયાઈ માર્ગે જઈ રહ્યા છો,તો કયા ફેંચ સંસ્થાનો પ્રથમથી છેલ્લે આવશે?

- (A) યનમ-પુડુચેરી-કરાઈકલ (B) યનમ-કરાઈકલ-પુડુચેરી
(C) પુડુચેરી-કરાઈકલ-યનમ (D) કરાઈકલ-પુડુચેરી-યનમ

(13) 'સાબરમતી આશ્રમ' ખાતે ગુજરાત રાજ્યનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું તે આશ્રમ સાથે ગાંધીજીની કઈ લડત જોડાયેલી છે?

- (A) દાંડીકૂચ (B) બોરસદ સત્યાગ્રહ
(C) ખેડા સત્યાગ્રહ (D) બારડોલી સત્યાગ્રહ

(14) નીચેનામાંથી કયું આંદોલન ગુજરાતીઓની માતૃભાષા સાથે જોડાયેલું છે?

- (A) અસહકારનુંઆંદોલન (B) હિન્દ છોડો આંદોલન
(C) મહાગુજરાતઆંદોલન (D) ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહિ

(15) 'Seven SistersState' તરીકે ઓળખાતા રાજ્યો ગુજરાતથી કઈ દિશા તરફ આવેલા છે?

- (A) ઉત્તર (B) દક્ષિણ
(C) પૂર્વ (D) પશ્ચિમ

(16) આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસે કયા વૃત પર સૂર્યના કિરણો સીધા પડે છે?

- (A) વિષુવવૃત (B) કર્કવૃત
(C) મકરવૃત (D) ઉત્તર ધ્રુવવૃત

(17) પાકિસ્તાન માંથી નિરાશ્રિતો રેલવેકે સડક માર્ગે હાલના ભારતના કયા રાજ્યમાં સૌથી પહેલા આવ્યા હશે?

- (A) ગુજરાત-રાજસ્થાન-પંજાબ (B) જમ્મુઅને કાશ્મીર-પંજાબ-રાજસ્થાન
(C) લદાખ-જમ્મુ અને કાશ્મીર-પંજાબ (D) પંજાબ-હરિયાણા રાજસ્થાન

(18) પોર્ટુગીઝ રાષ્ટ્રપતિ એક દિવસની ગુજરાત મુલાકાતે છે, તેમને ઓછા સમયમાં નીચે પૈકી કોઈ પણ બે પ્રાચીન પોર્ટુગીઝ સંસ્થાનોની મુલાકાત લેવી છે,તો તેઓ કયા સંસ્થાનો પસંદ કરશે?

(A) દીવ-દમણ

(B) દીવ -ગોવા

(C) ગોવા-ચાનમ

(D) ગોવા-ચંદ્રનગર

9. સંસાધન

પ્રશ્ન- 1. નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેના પર ○ કરો.

1. અક્ષયશીલ સંસાધન તરીકે નીચેનામાંથી કઈ ઊર્જા ઉપયોગી નથી?

A. ભૂતાપીય ઊર્જા

C. અણુ ઊર્જા

B. પવન ઊર્જા

D. સૌર ઊર્જા

2 ખનિજતેલ માનવનિર્મિત વિરલ સંસાધન છે. ઉપરોક્ત વિધાન સંદર્ભે નીચેનામાંથી કયો શબ્દ વિરોધાભાસ દર્શાવે છે?

A. ખનિજતેલ

C. વિરલ સંસાધન

B. માનવનિર્મિત

D. એક પણ નહિ

3. એકલ સંસાધન- કાયોલાઈટ - ..... - યુરોપ

ઉપરોક્ત શુંખલા પૂર્ણ કરવા નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

A. ન્યુઝીલેન્ડ

C. ગ્રીનલેન્ડ

B. ઈંગ્લેન્ડ

D. ડેનમાર્ક

4. વિતરણ ક્ષેત્રો કે પ્રાપ્તિ સ્થાનોને આધારે સંસાધનોના પ્રકારની અને ઉદાહરણની જોડ બનાવી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

અ

બ

સંસાધનના પ્રકાર

ઉદાહરણ

1) સર્વસુલભ સંસાધન

I) ગોચારભુમી

2) એકલ સંસાધન

II) યુરેનિયમ

3) વિરલ સંસાધન

III) નાઈટ્રોજન

4) સામાન્ય સુલભ સંસાધન

IV) કાયોલાઈટ

A. 1-(III), 2-(IV), 3-(I), 4-(II)

C. 1-(III), 2-(IV), 3-(II), 4-(I)

B. 1-(II), 2-(I), 3-(II), 4-(IV)

D. 1-(II), 2-(I), 3-(IV), 4-(III)

5 કાર્બન મોનોક્સાઈડ અને નાઈટ્રોજન ઓક્સાઈડ જેવા વાયુ શેના માટે જવાબદાર છે?

A. પૃથ્વીનું તાપમાન ઠંડુ રાખવા.

C. બાષ્પીભવન માટે

B. પ્રકાશ સંશ્લેષણની ક્રિયા માટે

D. હવાનું પ્રદૂષણ થવા માટે

6 રણ પ્રદેશો, ગાઢ વનો અને પર્વતીય ભુપૃષ્ઠ ધરાવતા ક્ષેત્રો વસ્તીગીચતા પર શું અસર કરે છે?

A. વસ્તીગીચતા વધારે છે.

C. વસ્તીગીચતા પર કોઈ અસર કરતું નથી

B. વસ્તીગીચતા ઘટાડે છે.

D. એક પણ નહિ

7 પૃથ્વી પર લગભગ 3/4 ભાગ પર પાણી અને લગભગ 1/4 ભાગ પર ભૂમિ છે. આ વિધાનનું તમે શું અર્થઘટન કરશો?

- A. પૃથ્વી પર ભૂમિ ભાગ વધુ છે.
- B. પૃથ્વી પર ફક્ત પાણી જ છે.
- C. પૃથ્વી પર ભૂમિ કરતા પાણીની માત્ર વધારે છે.
- D. પૃથ્વી પર ભૂમિ અને પાણીનું વિતરણ સમાન છે.

8 જળતંગી માટે જવાબદાર પરિબલોમાં નીચેનામાંથી કયું પરિબલ અયોગ્ય છે?

- A. ગ્રામ્ય જીવનશૈલી
- B. રોકડિયા પાકોનું વધતું જતું વાવેતર
- C. નિર્વનિકરણ
- D. વધુ પડતો વરસાદ

9. વૃક્ષો અને ઝાડીયોથી આચ્છાદિત વિશાળ ભૂ-ભાગ એટલે....

- A. જંગલ
- B. ખીણ
- C. ઉચ્ચપ્રદેશ
- D. મેદાનીપ્રદેશ

10. જીવાવરણમાં એક સજીવનું બીજા સજીવ સાથે પરસ્પર જોડાણ કરી અસ્તિત્વ ટકાવી રાખવું એટલે.....

- A. ECOLOGY
- B. ECONOMY
- C. ECOSYSTEM
- D. ECONOMIC

11. સોલાર કુકર, સોલાર હીટર, સોલાર કાર જેવા સાધનો જે ઊર્જા મારફતે કાર્યરત થાય છે તે ઊર્જા કેવા પ્રકારનું સંશાધન છે?

- A. વિરલ સંશાધન
- B. બિનનવીનીકરણીય સંશાધન
- C. અક્ષયશીલ સંશાધન
- D. ઉપર્યુક્ત ત્રણેય

12 વન્યજીવોના અસ્તિત્વ સામે સંકટ અને આબોહવા પરિવર્તન માટે મુખ્ય જવાબદાર પરિબલ નીચેનામાંથી કયું છે?

- A. જંગલોનો વિનાશ
- B. પ્રદુષણમાં થયેલો બેફામ વધારો
- C. દુષ્કાળની સ્થિતિ
- D. માનવ-સંશાધનોનો વિકાસ

13 જળ સંશાધનના સંરક્ષણ માટે લાગુ પડતા વિધાનોમાં કયું વિધાન અસંગત છે?

- A. ચોમાસામાં વહી જતુ પાણી રોકી જળસંચય કરવું.
- B. વરસાદી પાણીને રોકવા ચેકડેમ બનાવવો.
- C. રોકડિયા પાકનું વાવેતર વધારે કરવું.
- D. ક્રિયન ગાર્ડનમાં ઘર વપરાશનું પાણી વાપરવું.

14 નીચેનામાંથી કઈ પ્રવૃત્તિ કરવાથી તમે સંશાધનનું સંરક્ષણ કરી શકશો?

- A. સૂર્ય-ઊર્જાનો ઉપયોગ કરવો.
- B. રાસાયણિક ખાતરોનો ઉપયોગ કરવો.

C. ખનિજતેલથી ચાલતા વાહનોનો ઉપયોગ વધારવો.

D. નિર્વનીકરણ કરવું.

10. ખનિજ અને ઊર્જા- સંસાધન

પ્રશ્ન- 1. નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેના પર ○ કરો.

1. આપણા દેશમાં સૌર ઊર્જા મેળવવાની બાબતમાં અગ્રણી રાજ્ય કયું છે?

A મધ્યપ્રદેશ

C મહારાષ્ટ્ર

B ગુજરાત

D સિક્કિમ

2. સરચનાને આધારે ખનિજ ને કેટલા પ્રકારે વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે?

A એક

C ત્રણ

B બે

D ચાર

3. તમે તમારી નોટબુકમાં પેન્સિલ વળે આકૃતિ દોરો છો પેન્સિલ માં દેખાતા કાળા પદાર્થને ખનિજ કંઈ જ કહી શકાય?

A હા કહી શકાય

C 1 અને 2 બંને સાચા

B ના ન કહી શકાય

D 1 અને 2 બંને ખોટા

4. પેટ્રોલિયમ એ શું છે?

A ધાતુમય ખનિજ છે

B અધાતુમય ખનિજ છે

C ખનિજ નથી

D ધાતુ અને અધાતુમય બંને પ્રકારનું ખનિજ છે

5. નીચેનામાંથી કઈ બાબત તમારા ઘરે ઊર્જા બચાવવા માટે યોગ્ય નથી?

A ઉપયોગ ન હોય ત્યારે લાઇટ બંધ કરી દેવી

B રાંધણગેસ ઉપયોગમાં ન હોય ત્યારે બટન બંધ કરી દેવું

C ગાડી ચાલુ રાખી અન્ય વ્યક્તિ જોડે વાતો કરવી

D સૌર ઊર્જાનો ઉપયોગ કરવો

6. પેટ્રોલિયમને કાળું સોનું કહે છે કારણ કે તે

A કાળા રંગનું હોય છે

C ખૂબ કીમતી છે

B પીળા રંગનું હોય છે

D સોનાના ઘરેણા બનાવવા માં વપરાય છે

7. ખનિજ બચાવવાનો સૌથી સરળ રસ્તો કયો છે?

A ખનિજને રિસાયકલ કરી ફરી ઉપયોગમાં લેવી

B ખોદકામ વખતે તમામ પ્રકારનું ખનિજ ઉપયોગમાં લેવાય તેવું કરવું જોઈએ

C A અને B બંને

D ઉપર માંથી એકપણ નહીં

8 દરિયાકિનારે કઈ ઉર્જા સહેલાઈથી પ્રાપ્ત કરી શકાય?

A સૌર

C ગેસ

B ન્યુક્લિયર

D પવન

9 ખનીજ શું છે?

A જે કુદરત માંથી મળી આવે છે

C તેનાથી રાષ્ટ્ર મજબૂત બને છે

B તેને રાસાયણિક બંધારણ હોય છે

D ઉપરોક્ત તમામ

10. યોગ્ય જોડ બનાવો

A ધાતુમય ખનીજ.

1. રૂપાંતરિત ખડક

B ધાતુમય ખનીજ

2. નિક્ષેપકૃત ખડક

C કોલસો

3. જળકૃત ખડક

D ખનીજતેલ

4. પ્રસ્તર ખડક

A. A-1, B-2, C-3, D4.

B. A4, B3, C2, D1

C A2, B3, C1, D4.

D A3, B1, C4, D2

11. ભૂતાપીય ઊર્જા ક્યાંથી પ્રાપ્ત થાય છે?

A પૃથ્વીની સપાટી પરથી

C દરિયાઈ સપાટી પરથી

B પૃથ્વીની અંદર ઊંડાઈ થી

D એક પણ નહીં

12 નીચેનામાંથી કઈ ઉર્જા ફરીથી પ્રાપ્ત કરી શકાતી નથી?

A પવન ઊર્જા

C ભરતી ઊર્જા

B સૌર ઊર્જા

D ઉપરોક્ત તમામ

11 ખેતી

પ્રશ્ન- 1 નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો:

1. નીચે પૈકી કઈ જોડ યોગ્ય નથી ?

(A) સઘન ખેતી – આધુનિક ખેત પદ્ધતિ

(B) આર્દ્ર ખેતી – વ્યાપારી ખેતી

(C) સૂકી ખેતી – વરસાદનું પ્રમાણ ઓછું

(D) જીવનનિર્વાહ ખેતી – ધાન્ય પાકોની ખેતી

2. રેતાળ અને ગોરાડુ જમીન, મધ્યમ તાપમાન, ઓછો વરસાદ અને પૂરતો સૂર્યપ્રકાશ વગેરે કયા પાક માટેની પ્રાથમિક આવશ્યકતા છે ?

(A) બાજરી

(B) કપાસ

(C) ઘઉં

(D) ડાંગર

3. કાળી જમીનના સંદર્ભે નીચે પૈકી કયું વિધાન યોગ્ય નથી ?

(A) તે કપાસના પાક માટે વધુ અનુકૂળ છે.

(B) તે રેગુર નામે પણ ઓળખાય છે.

(C) લોહતત્ત્વ અને અન્ય સેન્દ્રિય તત્ત્વોને લીધે તેનો રંગ કાળો દેખાય છે.

(D) તેની ભેજ-સંગ્રહણ શક્તિ ઘણી વધારે હોય છે.

4. નીચેનામાંથી કોનો ખેતીમાં સમાવેશ થાય છે ?

(1) અનાજ (2) તેલીબિયાં (3) કઠોળ (4) પશુપાલન

(A) 1,2,3 (B) 1,2,4 (C) 2,3,4 (D) આપેલ તમામ

5. ભારત દેશની આશરે 2/3 વસ્તી હજુ પણ ખેતી પર નિર્ભર છે. ખેતીના કોઈક પાક ખોરાક માટે તો વળી કોઈક પાક ઉદ્યોગ-ધંધામાં કામ આવે છે. ઉપર દર્શાવેલ બંને કથનને આધારે ભારતમાં ખેતી વિશે કહી શકાય કે.....

(A) ભારતીય અર્થવ્યવસ્થા મુખ્યત્વે ખેતી પર આધારિત છે.

(B) દેશની આબાદી અને સમૃદ્ધિનો આધાર આ વ્યવસાયના વિકાસ ઉપર છે.

(C) (A) અને (B) બન્ને

(D) (A) અને (B) એકપણ નહીં

6. નીચેનામાંથી કૃષિતંત્રનું અગત્યનું રોકાણ કયું છે ?

(1) ખાતર (2) મશીનરી (3) બીજ (4) મજૂર

(A) 1,2,3 (B) 1,2,4 (C) 2,3,4 (D) આપેલ તમામ

7. મને ઓળખો: મારો ઉપયોગ વનસ્પતિજન્ય કીટનાશકોમાં થતો નથી.

(A) વડ (B) લીમડો (C) કરંજ (D) તમાકુ

8. વંશ નીચે જણાવેલ જમીન અને તેની વિશેષતા અંગે મૂંઝવણ અનુભવે છે. જમીન અને વિશેષતાને યોગ્ય રીતે જોડી વંશને મદદ કરો.

અ

બ

(1) કાંપની જમીન

a ભેજવાળા વિસ્તારોમાં જૈવિક પદાર્થોનો સંગ્રહ

(2) પીટ પ્રકારની જમીન

b સ્તર પાતળું અને અપરિપક્વ

(3) પર્વતીય જમીન

c ચીકણી, કસવાળી અને ભેજ-સંગ્રહણ શક્તિ વધારે

(4) કાળી જમીન

d ઓછી ફળદ્રુપ અને દ્રાવ્ય ક્ષારોનું પ્રમાણ વધારે

(5) રણપ્રકારની જમીન

e નદીઓ દ્વારા નિક્ષેપિત કાંપ

(A) 1-a, 2-b, 3-d, 4-c, 5-e

(B) 1-e, 2-a, 3-b, 4-c, 5-d

(C) 1-a, 2-e, 3-d, 4-c, 5-b

(D) 1-d, 2-a, 3-c, 4-b, 5-e

9. સફરજન : બાગાયતી ખેતી :: ડાંગર : .....

(A) સઘન ખેતી

(C) બાગાયતી ખેતી

(B) ઝૂમ ખેતી

(D) આર્દ્ર ખેતી

10. જો તમને 'કૃષિક પાક, લોન, કુદરતી ઢોળાવો, ગોલ્ડકોર્સ જેવા વિસ્તારોમાં વધુ ઉપયોગી સિંચાઈ પદ્ધતિ' વિશે પૂછવામાં આવે તો તમે નીચેનામાંથી કઈ સિંચાઈ પદ્ધતિ અપનાવવાની સલાહ આપશો ?

(A) ધોરિયા (B) ફુવારા પિયત (C) ટપક સિંચાઈ (D) ખેત-તલાવડી

11. બાજરીનું સૌથી વધુ ઉત્પાદન : રાજસ્થાન :: કપાસનું સૌથી વધુ ઉત્પાદન : .....
- (A) તેલંગણા (B) કર્ણાટક (C) ઉત્તરપ્રદેશ (D) ગુજરાત
12. તમારો મિત્ર ખેતી કરવા ઇચ્છે છે. ખેતીની ક્રિયાઓના ક્રમ વિશે તે મૂંઝવણ અનુભવે છે. ખેતીની ક્રિયાઓનો યોગ્ય ક્રમ ઓળખી તેને મદદ કરો.
- (A) ખેડવું, વાવણી, સિંચાઈ, નીંદણ, લણણી
(B) ખેડવું, નીંદણ, સિંચાઈ, વાવણી, લણણી
(C) લણણી, નીંદણ, ખેડવું, વાવણી, સિંચાઈ
(D) ખેડવું, વાવણી, લણણી, સિંચાઈ, નીંદણ
13. નીચેનામાંથી કઈ સિંચાઈ પદ્ધતિનો મુખ્ય ધ્યેય બાષ્પીભવન ઓછું કરવાનો છે ?
- (A) ધોરિયા (B) કુવારા પિયત (C) ટપક સિંચાઈ (D) ખેત-તલાવડી
14. જો તમે આગ્નેય અને રૂપાંતરિત ખડકો ધરાવતાં ક્ષેત્રોમાં ફરી રહ્યા છો તો ત્યાં કયા પ્રકારની જમીન જોવા મળશે ?
- (A) કાંપની જમીન (B) રાતી જમીન (C) જંગલ પ્રકારની જમીન (D) દલદલ પ્રકારની જમીન
15. જૈવિક કીટનાશક- જીવાણુઓ(બેક્ટેરિયા) સંદર્ભે નીચે પૈકી કયું વિધાન યોગ્ય છે ?
- (1) જીવાણુઓમાં બેસીલસ જાતિના જીવાણુઓ મોખરે છે.
(2) તે ઉપદ્રવી જીવાતોમાં જુદા-જુદા રોગ લાગુ પાડે છે.
(3) જીવાણુ આધારિત જૈવિક કીટનાશક એ એક જાતનું હૃદયવિષ છે.
(4) જૈવિક કીટનાશકોમાં જીવાણુઓ લગભગ 90% હિસ્સો ધરાવે છે.
- (A) 1,2,3 (B) 1,3,4 (C) 1,2,4 (D) 2,3,4
16. ગુજરાતમાં લગભગ 50% કરતાં વધુ વિસ્તારમાં કયા પ્રકારની જમીન જોવા મળે છે ?
- (A) કાંપની જમીન (B) રાતી જમીન (C) જંગલ પ્રકારની જમીન (D) દલદલ પ્રકારની જમીન
17. નીચે દર્શાવેલ ચિત્ર કયા પ્રકારની સિંચાઈ પદ્ધતિ દર્શાવે છે ?
- (A) ટપક સિંચાઈ
(B) બોરવેલ સિંચાઈ
(C) કુવારા સિંચાઈ
(D) કોશ સિંચાઈ

18. કાળી જમીન, વધારે ગરમી, ઓછો વરસાદ વગેરે કયા પાક માટેની પ્રાથમિક આવશ્યકતા છે ? (A) કોફી (B) કપાસ (C) ઘઉં (D) ડાંગર/ચોખા
19. કયા પ્રકારની ખેતીમાં ખાતર અને કુદરતી કીટનાશકોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, અને પાકની ઉપજ વધારવા માટે કોઈપણ પ્રકારનું આનુવંશિક રૂપાંતરણ(Genetic Modification) નથી કરવામાં આવતું ?

(A) વ્યાપારિક ખેતી (B) જૈવિક ખેતી (C) સંયુક્ત (મિશ્ર) ખેતી (D) સ્થળાંતરીત ખેતી
20. કપાસની ખેતી માટે ઉષ્ણ તાપમાન, હળવો વરસાદ, ઝાકળ, હિમ રહિત દિવસ અને સૂર્યપ્રકાશવાળા દિવસની જરૂરિયાત હોય છે. નીચેનામાંથી કયો દેશ આ આવશ્યકતા/જરૂરિયાત પૂરી કરતો હશે ?

(A) ઇંગ્લેન્ડ (B) ઇજિપ્ત(મિસર) (C) જાપાન (D) કેનેડા

21. ખેતી કયા પ્રકારની આર્થિક પ્રવૃત્તિ છે ?

(A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીય (C) તૃતીય (D) અર્ધ તૃતીય

22. નીચે આપેલ વિધાનોની યોગ્યતા ચકાસો.

વિધાન-1 નહેરોનાં પાણીનો સિંચાઈ માટે સતત ઉપયોગ કરવાથી જમીનની ફળદ્રુપતામાં વધારો થાય છે.

વિધાન-2 ચેકડેમ બાંધવાથી ફૂવા અને બોરનાં તળ ઊંચા આવે છે.

(A) 1 સાચું અને 2 ખોટું (B) 1 ખોટું અને 2 સાચું

(C) 1 અને 2 બંને સાચા (D) 1 અને 2 બંને ખોટા

23. ખુશી કૃષિતંત્રની ઊપજ અંગે મૂંઝવણ અનુભવે છે. નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ કૃષિતંત્રની ઊપજ અંતર્ગત થાય છે તે જણાવી ખુશીને મદદ કરો.

(1) પાક (2) ઊંચ (3) ડેરી (4) મરઘાઉછેર

(A) 1,2,3 (B) 1,2,4 (C) 2,3,4 (D) આપેલ તમામ

24. પડખાઉ જમીન સંદર્ભે નીચે પૈકી કયું વિધાન યોગ્ય નથી ?

(1) તેનો પીળો રંગ લોહ ઓક્સાઈડને કારણે હોય છે.

(2) એ સખત થઈ જાય ત્યારે આવી પરિસ્થિતિમાં એ જમીન ખેતીયોગ્ય થાય છે.

(3) જૈવિક દ્રવ્યોનું પ્રમાણ વધુ હોવાથી આ જમીન વધુ ફળદ્રુપતા ધરાવે છે.

(4) ઓછા વરસાદને કારણે ઓછા ધોવાણનાં ક્ષેત્રોમાં આ જમીન તૈયાર થાય છે.

(A) 1 (B) 3,4 (C) 2,3,4 (D) આપેલ તમામ

25. આ પ્રકારની જમીન ભેજવાળા વિસ્તારોમાં જૈવિક પદાર્થોનાં સંગ્રહથી બને છે. આ જમીન વર્ષાઋતુ દરમિયાન પાણીમાં ડૂબેલી હોય છે. તેમાં ક્ષારીય અને જૈવિક પદાર્થોની અધિકતા હોય છે. આ જમીન અત્યંત મર્યાદિત ક્ષેત્રોમાં જોવાં મળે છે. અહીં દર્શાવેલ કથનને આધારે જમીનનો પ્રકાર ઓળખો.

(A) કાંપની જમીન

(C) જંગલ પ્રકારની જમીન

(B) રાતી જમીન

(D) દલદલ પ્રકારની જમીન

26. જો તમે દેવદાર, ચીડ અને પાઈનનાં વૃક્ષોનાં વિસ્તારમાં ફરી રહ્યા છો તો ત્યાં કયા પ્રકારની જમીન જોવા મળશે ?

(A) કાંપની જમીન

(C) પર્વતીય જમીન

(B) રાતી જમીન

(D) દલદલ પ્રકારની જમીન

27. જીવનનિર્વાહ ખેતી સંદર્ભે નીચે પૈકી કયું વિધાન યોગ્ય નથી ?

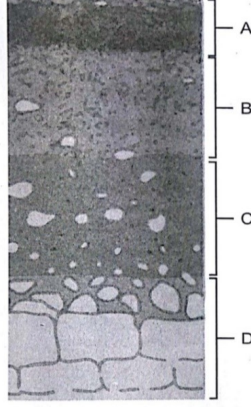
(A) આ ખેતીમાં રોકડિયા પાકનું વાવેતર વધારે કરાય છે.

(B) ખેતરમાં થતું અનાજનું ઉત્પાદન તેનાં કુટુંબનાં ભરણપોષણમાં જ વપરાઈ જાય છે.

(C) આ પ્રકારની ખેતી ખેડૂત પરિવારની જરૂરિયાતોને પુરી કરવા માટે કરવામાં આવે છે.

(D) ખેતરોમાં મોંઘા બિયારણો, ખાતર અને જંતુનાશકોનો ઉપયોગ કરવો પોષાય તેમ નથી.

28. જમીનનું બંધારણ દર્શાવતી આકૃતિનું અવલોકન કરો. ખેતી માટે સૌથી ઉત્તમ સ્તર કયું છે?

(A) A (B) B (C) C (D) D

29. આ આધુનિક ખેતપદ્ધતિ છે. તેમાં સિંચાઈની સુવિધાઓ, ઉત્તમ બિયારણ, ખેતીની નવી ટેકનોલોજી, રાસાયણિક ખાતરો, કીટનાશકો અને વિવિધ પ્રક્રિયામાં યંત્રોનો વ્યાપક ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. આ ખેતીમાં રોકડિયા પાકનું વાવેતર વધારે કરાય છે. આ ખેતીમાં આર્થિક વળતરને મહત્વ અપવામાં આવે છે. અહીં દર્શાવેલ કથનને આધારે જમીનનો પ્રકાર ઓળખો.

(A) સઘન ખેતી

(C) બાગાયતી ખેતી

(B) ઝૂમ ખેતી

(D) આર્દ્ર ખેતી

30. જય નીચે જણાવેલ ખેતીના પ્રકાર અને તેની વિશેષતા અંગે મૂંઝવણ અનુભવે છે. ખેતીના પ્રકાર અને વિશેષતાને યોગ્ય રીતે જોડી જયને મદદ કરો.

અ

બ

(1) બાગાયતી ખેતી

a બગીચાની પદ્ધતિએ સારસંભાળ લઈને થતી ખેતી

(2) આર્દ્ર ખેતી

b ધાન્ય પાકનું વાવેતર વધારે

(3) સઘન ખેતી

c વરસાદનું પ્રમાણ ઓછું છે તેવાં વિસ્તારોમાં ખેતી

(4) સૂકી ખેતી

d રોકડિયા પાકનું વાવેતર વધારે

(5) જીવનનિર્વાહ ખેતી

e વરસાદનું પ્રમાણ વધુ છે તેવાં વિસ્તારોમાં ખેતી

(A) 1-a, 2-b, 3-d, 4-c, 5-e

(B) 1-e, 2-a, 3-b, 4-c, 5-d

(C) 1-a, 2-e, 3-d, 4-c, 5-b

(D) 1-d, 2-a, 3-c, 4-b, 5-e

31. આ પાક મુખ્યત્વે પાણીથી ભરાયેલાં ખેતરોમાં થાય છે. આ પાકની ખેતીમાં મશીનોથી કામ ચાલી ન શકે, તેની ખેતી માટે વધુ માણસોની જરૂર પડે છે. અહીં દર્શાવેલ કથનને આધારે પાકને ઓળખો.

(A) ઘઉં (B) બાજરી (C) સિંગર (D) જુવાર

32. નીચે દર્શાવેલ ચિત્ર કયો પાક દર્શાવે છે ?

(A) બાજરી (B) જુવાર
(C) દિવેલા (D) મકાઈ

33. આપેલા ભારતના નકશાનું અવલોકન કરો. નકશામાં દર્શાવેલ કાળા ભાગમાં સૌથી વધુ કયો પાક લેવાય છે ?

(A) બાજરી (B) મકાઈ (C) ઘઉં (D) સિંગર

34. જય નીચે જણાવેલ ખેતીના પ્રકાર અને તેની વિશેષતા અંગે મૂંઝવણ અનુભવે છે. ખેતીના પ્રકાર અને વિશેષતાને યોગ્ય રીતે જોડી જયને મદદ કરો.

અ

બ

(1) સેરીકલ્ચર

a મત્સ્યપાલન

(2) પિસીકલ્ચર

b દ્રાક્ષની ખેતી

(3) વિટિકલ્ચર

c બાગાયતી ખેતી

(4) હોર્ટીકલ્ચર

d રેશમ ઉત્પાદન

(A) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

(B) 1-a, 2-b, 3-d, 4-c

(C) 1-a, 2-d, 3-b, 4-c

(D) 1-d, 2-a, 3-c, 4-b

35. નીચે આપેલ વિધાનોની યોગ્યતા ચકાસો.

વિધાન-1 બે હરોળ વચ્ચે જથ્થા ધરાવતા પાકોમાં કુવારા સિંચાઈ પદ્ધતિ વધુ ઉપયોગી છે.

વિધાન-2 ટૂંકાગાળે વવાતા પાકોમાં ટપક સિંચાઈ પદ્ધતિ વધુ ઉપયોગી છે.

(A) ફક્ત 1 સાચું

(B) ફક્ત 2 સાચું

(C) 1 અને 2 બન્ને સાચા

(D) 1 અને 2 બન્ને ખોટા

12 ઉદ્યોગ

પ્રશ્ન- 1 નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી લખો:

- નીચેનામાંથી ઉદ્યોગોના સ્થાનીકરણ પર કયા પરિબલો અસર કરે છે?
(1) કાચામાલની ઉપલબ્ધતા (2) વીજળીની સુવિધાનો અભાવ
(3) બજારની ઉપલબ્ધતા (4) પરિવહનની સુવિધા
(A) 1,2,3 (B) 2,3,4 (C) 1,2,4 (D) 1,3,4
- કૃષિ આધારિત ઉદ્યોગ : સુતરાઉ કાપડ ઉદ્યોગ :: ખનીજ આધારિત ઉદ્યોગ : .....
(A) ચર્મ ઉદ્યોગ (B) સિમેન્ટ ઉદ્યોગ (C) ડેરી ઉદ્યોગ (D) શણ ઉદ્યોગ
- ઉત્તર અમેરિકામાં કઈ પર્વતમાળા નજીક સિલિકોન વેલી આવેલી છે?
(A) એન્ડીઝની પર્વતમાળા (B) રોકીઝની પર્વતમાળા
(C) હિમાલયની પર્વતમાળા (D) એકપણ નહિ
- નીચેનામાંથી કયા માનવનિર્મિત રેસા છે?
(A) શણ (B) નાઈલોન (C) ઊન (D) રેશમ
- સાર્વજનિક ક્ષેત્રના ઉદ્યોગ : સ્ટીલ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા :: ખાનગી ક્ષેત્રના ઉદ્યોગ :
.....
(A) માટ્ટિ લિમિટેડ (C) ટિસ્કો
(B) હિન્દુસ્તાન એરોનોટિકલ લિમિટેડ (D) અમૂલ
- મુંબઈ પછી ભારતમાં બીજું સૌથી મોટું સુતરાઉ કાપડ નિર્માતા નગર કયું છે?
(A) ચેન્નઈ (B) વડોદરા (C) અમદાવાદ (D) જયપુર
- નીચેનામાંથી ભારતના ઔદ્યોગિક પ્રદેશો માટે કઈ જોડ સાચી નથી?
(A) બેંગલૂરુ - કર્ણાટક (C) વિશાખાપટ્ટનમ - મધ્યપ્રદેશ
(B) પૂણે - મહારાષ્ટ્ર (D) અમદાવાદ - ગુજરાત
- નીચેનામાંથી કયા પ્રાકૃતિક રેસા છે?
(A) શણ (B) નાઈલોન (C) પોલિએસ્ટર (D) એકેલિક
- મને ઓળખો : હું જાપાનનું કાપડ ઉત્પાદનનું મહત્વપૂર્ણ કેન્દ્ર છું.
(A) અમદાવાદ (B) કેલિફોર્નિયા (C) ઓસાકા (D) બેંગલૂરુ
- ઈ. સ. 1854 માં ભારતમાં પહેલી સફળ યાંત્રિક કાપડ - મિલની સ્થાપના કયા સ્થળે થઈ હતી?
(1) લુધિયાણા (2) કોલકાતા (3) પૂણે (4) મુંબઈ
- ધારો કે તમારા મિત્ર કાપડઉદ્યોગના માલિક છે, તો નીચેનામાંથી કયો પાક કાપડઉદ્યોગ માટે મહત્વપૂર્ણ કાચો માલ છે જે તમારા મિત્ર તેના ઉદ્યોગ માટે ખરીદી કરશે?
(A) દિવેલા (B) કપાસ (C) ઘઉં (D) મગફળી
- પશુ આધારિત ઉદ્યોગ : માંસ ઉદ્યોગ :: વન આધારિત ઉદ્યોગ : .....

(A) કાગળ ઉદ્યોગ (B) સિમેન્ટ ઉદ્યોગ

(C) મત્સ્ય ઉદ્યોગ (D) સુતરાઉ કાપડ ઉદ્યોગ

13. મને ઓળખો : મને 'ભારતના માન્યેસ્ટર' તરીકે ઓળખ મળી હતી.

(A) દિલ્લી (B) વડોદરા (C) દુગલી (D) અમદાવાદ

14. નીચે આપેલ મુખ્ય કેન્દ્રોને તેની યોગ્ય વિગતો સાથે જોડો.

અ

બ

(1) ઓસાકા

a. ભારતનું માન્યેસ્ટર

(2) અમદાવાદ

b. ભારતનું લોખંડ - પોલાદ ઉદ્યોગનું મહત્વનું કેન્દ્ર

(3) પિટ્સબર્ગ

c. જાપાનનું મહત્વપૂર્ણ કાપડ ઉત્પાદનનું કેન્દ્ર

(4) જમશેદપુર

d. માહિતી તકનીકી ઉદ્યોગનું મહત્વનું કેન્દ્ર

(5) બેંગલૂરુ

e. સયુંકત રાજ્ય અમેરિકાનું લોખંડ - પોલાદનું કેન્દ્ર

(A) 1-a, 2-b, 3-d, 4-c, 5-e

(B) 1-e, 2-a, 3-b, 4-c, 5-d

(C) 1-c, 2-e, 3-d, 4-a, 5-b

(D) 1-c, 2-a, 3-e, 4-b, 5-d

15. નીચેનામાંથી કયું કેન્દ્ર સ્ટીલ ઉત્પાદક નથી?

(1) જયપુર (2) જમશેદપુર (3) ભીલાઈ (4) દુર્ગાપુર

16. નીચેનામાંથી કયો ઉદ્યોગ સમુદ્ર આધારિત છે?

(A) શણ ઉદ્યોગ (B) માંસ ઉદ્યોગ (C) મત્સ્ય ઉદ્યોગ (D) કાગળ ઉદ્યોગ

17. સહકારી ક્ષેત્રના ઉદ્યોગ : આણંદ મિલ્ક યુનિયન લિમિટેડ :: સયુંકત ક્ષેત્રના ઉદ્યોગ : .....

(A) મારુતિ લિમિટેડ

(B) હિન્દુસ્તાન એરોનોટિકલ લિમિટેડ

(C) રિલાયન્સ

(D) સ્ટીલ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા

18. સયુંકત રાજ્ય અમેરિકાના લોખંડ - પોલાદ ઉદ્યોગના મહત્વના કેન્દ્ર પિટ્સબર્ગને કઈ નદીઓ દ્વારા જળ - જથ્થો પ્રાપ્ત થાય છે?

(A) ઓહિયો

(C) હેલ્ધની

(B) મોનોગહેલા

(D) આપેલ ત્રણેય

19. માહિતી ટેકનોલોજી ઉદ્યોગની મુખ્ય ધરી સંદર્ભે કેલિફોર્નિયા : સિલિકોનવેલી :: ભારત : .....

(A) પુના

(C) મુંબઈ

(B) બેંગલૂરુ

(D) અમદાવાદ

20. ભારતમાં સુવર્ણરેખા અને ખરકઈ નદીઓ કયા રાજ્યમાં આવેલી છે?

(A) ગુજરાત

(C) ઝારખંડ

(B) રાજસ્થાન

(D) કેરલ

13. માનવ-સંસાધન

પ્રશ્ન- 1. નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેના પર ○ કરો.

1. રાષ્ટ્રનું સૌથી મોટું સંસાધન કયું ગણાય છે?
(A) શિક્ષણ (B) સ્વાસ્થ્ય (C) વસ્તી (D) આપેલ તમામ
2. કયા પ્રદેશમાં વસ્તી-ગીચતા ઓછી જોવા મળશે?
(A) ગંગાનો મેદાનપ્રદેશ (B) નાઇલ નદીનું ફળદ્રુપ મેદાની વિસ્તાર
(C) રણ વિસ્તાર (D) દક્ષિણ આફ્રિકાની હીરાની ખાણોનો વિસ્તાર
3. રાણાવાડા ગામમાં 7 વર્ષથી વધુ ઉંમરના વ્યક્તિ 7000 છે તેમાંથી 6300 વ્યક્તિ સાક્ષર છે,તો આ ગામનો સાક્ષરતા દર શું હશે?
(A) 90% (B) 70% (C) 80% (D) 60%
4. જો કોઈ ગામનો સાક્ષરતાદર 83.38 % હતો તો તે સમયે નિરક્ષરોની ટકાવારી કેટલી હશે?
(A) 16.62 (B) 62.16 (C) 16.60 (D) 62.60
5. સાક્ષરતાની દ્રષ્ટિએ કયું વિધાન યોગ્ય છે?
  1. 7 વર્ષ કે તેનાથી વધુ વયજૂથની કોઈપણ વ્યક્તિ કોઈપણ એક ભાષા વાંચી-લખી સમજી શકે તો તે સાક્ષર કહેવાય
  2. ભારતનો સાક્ષરતા દર 5 % (વર્ષ- 1901) થી વધીને 74.04(વર્ષ- 2011) થઈ ગયો છે.(A) માત્ર- 1 (C) માત્ર-2
(B) માત્ર- 1 અને 2 (D) એક પણ નહિ
6. વર્ષ 2011 મુજબ ભારતનું સ્ત્રી પુરુષ પ્રમાણ કેટલું છે ?
(A) 1084 (B) 940 (C) 919 (D) 943
7. દેશની અડધાથી વધુ વસ્તી કયા રાજ્યોમાં વસવાટ કરે છે?
(A) ઉત્તરપ્રદેશ,મહારાષ્ટ્ર,બિહાર,પ.બંગાળ,આંધ્રપ્રદેશ
(B) ઉત્તરપ્રદેશ,હરિયાણા, કેરલ,બિહાર,પ.બંગાળ,
(C) પ.બંગાળ, ગુજરાત,રાજસ્થાન,દિલ્લી,કેરલ
(D) મધ્યપ્રદેશ,મહારાષ્ટ્ર,તમિલનાડુ,કેરલ,રાજસ્થાન
8. કયા વિસ્તારમાં વધુ વસ્તી જોવા મળે છે?
(A) ઔદ્યોગિક વિસ્તારમાં રોજગારી મળી રહે તે વિસ્તાર
(B) ધર્મ અને સાંસ્કૃતિક મહત્વ ધરાવતા વિસ્તારમાં
(C) રહેઠાણ,શિક્ષણ અને સ્વાસ્થ્યની સગવડો ધરાવતો વિસ્તાર
(D) આપેલ તમામ

9. વસ્તી વિતરણ પર અસર કરતાં પરિબલ ક્યુ છે ?

- (1) ભૌગોલિક પરિબલ (2) આર્થિક પરિબલો
(3) સામાજિક- સાંસ્કૃતિક પરિબલ (4) આપેલ તમામ

10. નીચે આપેલ વર્ષ 2011 મુજબ સાક્ષરતા દરની વિગતો સાથે જોડો.

અ	બ
(1) ગુજરાત સાક્ષરતા દર	a. 74.04
(2) ભારત સાક્ષરતા દર	b. 63.82
(3) કેરલ સાક્ષરતા દર	c. 79.31
(4) બિહાર સાક્ષરતા દર	d. 93.91
(A) 1-c, 2-a, 3-d, 4-b	(B) 1-c, 2-a, 3-b, 4-d
(C) 1-a, 2-c, 3-b, 4-d	(D) 1-a, 2-c, 3-d, 4-b

12. માન્ય જે વિસ્તારમાં વસવાટ કરે છે ત્યાં ભારતનું સૌથી વધુ સાક્ષરતા પ્રમાણ છે તો તે કયા વિસ્તારમાં વસવાટ કરતો હશે?

- (A) મિઝોરમ (B) દિલ્લી (C) કેરલ (D) ગુજરાત

13. વિશ્વમાં સૌથી વધુ વસ્તીગીચતા કયા વિસ્તારમાં છે?

- (A) દક્ષિણ ભારત (B) દક્ષિણ અમેરિકા
(C) દક્ષિણ મધ્ય યુરોપ (D) દક્ષિણ મધ્ય એશિયા

11. તમે ભારતમાં પ્રવાસ કરતાં હોય તો ક્યાં વિસ્તારમાં ગીચવસ્તી જોવા મળશે?

- (A) ગંગાનો મેદાનપ્રદેશ (B) દરિયા કિનારાનો પ્રદેશ
(C) કચ્છનો રણપ્રદેશ (D) પર્વતીય પ્રદેશ

12. વસ્તીગીચતાની દ્રષ્ટિએ ચડતાથી ઉતરતા ક્રમમાં રાજ્યોની ગોઠવણી કરો?

- (A) હરિયાણા, ઉત્તરપ્રદેશ, કેરલ, પ.બંગાળ, બિહાર
(B) બિહાર, પ.બંગાળ, કેરલ, ઉત્તરપ્રદેશ, હરિયાણા
(C)) પ.બંગાળ, બિહાર, કેરલ, હરિયાણા, ઉત્તરપ્રદેશ
(D) કેરલ, બિહાર, પ.બંગાળ, ઉત્તરપ્રદેશ, હરિયાણા

13. નીચે આપેલ સ્થળોમાં કયા વિસ્તારમાં ગીચ વસ્તી જોવા મળે છે?

- (A) દક્ષિણ-પૂર્વ એશિયા (B) ઉત્તર-પૂર્વ ઉત્તર અમેરિકા
(C) યુરોપ (D) આપેલ તમામ

14. તમે રણપ્રદેશમાં ફરવા માટે નીકળ્યા છો તો તમને ત્યાં વસ્તીગીચતા બાબતે કયું વિધાન સાચું લાગશે?

- (A) વધુ વસ્તીગીચતા (B) ઓછી વસ્તીગીચતા
(C) સમપ્રમાણ વસ્તીગીચતા (D) એક પણ નહિ

15. વિશ્વની 60 % વસ્તી કેટલા દેશોમાં વસવાટ કરે છે?

- (A) 5 દેશ (B) 10 દેશ (C) 15 દેશ (D) બધા જ દેશો

16. વસ્તીગીચતા માટેનું ક્યુ સૂત્ર યોગ્ય છે?

(A) વસ્તીગીચતા = દેશની કુલ વસ્તી/દેશનું કુલ ક્ષેત્રફળ

(B) વસ્તીગીચતા = દેશનું કુલ ક્ષેત્રફળ/દેશની કુલ વસ્તી

(C) કુલ વસ્તી = વસ્તીગીચતા/ક્ષેત્રફળ

(D) કુલ વસ્તી = ક્ષેત્રફળ/વસ્તીગીચતા

17. વર્ષ 2011 મુજબ ભારતની વસ્તીગીચતા કેટલી છે ?

(A) 943 (B) 282 (C) 308 (D) 382

14 . આપત્તિ વ્યવસ્થાપન

પ્રશ્ન- 1. નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેના પર ○ કરો.

1. નીચેનામાંથી માનવસર્જિત આપત્તિ માટે કયું વાક્ય સાચું છે ?

(A) આગ, બોમ્બ વિસ્ફોટ, દાવાનળ, ભૂસ્ખલન

(B) પુર, તીડ પ્રકોપ, આગ, હુલ્લડ

(C) જ્વાળામુખી, સુનામી, ઔદ્યોગિક અકસ્માત, આગ

(D) હુલ્લડ, બોમ્બ વિસ્ફોટ, ઔદ્યોગિક અકસ્માત, આગ

2. નીચેનામાંથી કઈ માનવ પ્રવૃત્તિ દાવાનળ માટે જવાબદાર નથી

(A) સળગતી બીડી કે સિગારેટ બુઝાવ્ય વિના ફેંકવું

(B) પશુ ચરાવનારાઓએ બનાવેલ કામચલાઉ ચુલા બેદરકારીથી ઓલવ્યા વિના જતા રહેવું.

(C) પ્લાસ્ટિક જેવી સળગી ઉઠે તેવી સામગ્રી બનાવતા કારખાના માં આગ.

(D) જંગલના વિસ્તારોમાં પર્યટકો કે યાત્રિકોની બેદરકારી

3. તમારા વિસ્તારમાં આવેલા જંગલમાં આગ લાગી છે તો તે કોને ભારે ક્ષતિ પહોંચાડશે

(a) મકાનો અને મંદિરોને

(c) વનસ્પતિ અને વન્ય જીવસૃષ્ટિને

(b) ઉદ્યોગ અને કારખાનાઓ

(d) સમગ્ર સૃષ્ટિને

4. દાવાનળથી નષ્ટ થયેલા જંગલને પૂર્વવત થતા લાગતા સમયનું નીચેનું જોડકું યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો

1. 1 થી 2 વર્ષ

a. પ્રૌઢો વૃક્ષો

2. 5 થી 150 વર્ષ

b. ટૂંકું કે તણખલા

3. 0 વર્ષ

c. ઋતુગત અલ્પજીવી છોડ

4. 150 થી વધુ વર્ષ.

D. વર્ષોવર્ષ ઉગતા ઘાસ અને દ્વિ વર્ષીય આયુ છોડ

5. 3 થી 4 વર્ષ.

E. વિવિધ ઘાસઝાંખરાં યુવા વૃક્ષો

(A) 1-e, 2-b,3-a,4-d,5-c

(B) 1-c,2-e,3-b,4-a,5-a

(C) 1-b,2-e,3-a,4-c,5-d

(D) 1-c,2-e,3-a,4-b,5-d

5. આ સંકેત પાટિયું લોકોને સાવધ કરવા કયા વિસ્તારમાં પ્રદર્શિત કરાય છે ?

(a) ભૂકંપ સંભાવના

(c) ભૂસ્ખલન ની સંભાવના

(b) પૂર સંભાવના

(d) જ્વાળા મુખી સંભાવના

6. ભૂસ્ખલન માટે નીચેનામાંથી કયું પરિબલ જવાબદાર નથી?

(a) ભૂકંપ

(c) ખનીજ ખનન પ્રવૃત્તિ

(b) વાદળ ફાટવાની ઘટના

(d) પર્વતીય વિસ્તારોમાં મકાન બાંધકામ

7. તમે ગુજરાતમાં સાપુતારા (ડાંગ) માં રહો છો તો તમારે ત્યાં જવલ્લે જ આવી ઘટના બનતી હશે?

(a) તીડ પ્રકોપ

(c) ભૂસ્ખલન

(b) ત્સુનામી

(d) ઔદ્યોગિક અકસ્માત

8. 2020 માં આપણે કઈ આપત્તિઓનો સામનો કરવો પડ્યો?

(a) મહામારી

(c) તીડ પ્રકોપ

(b) જ્વાળા મુખી

(d) દાવાનળ

9. શિવન્યા ઉત્તરાખંડમાં રહે છે તો તેનું રાજ્ય સૌથી વધુ કઈ આપત્તિનો ભોગ બન્યું હશે ?

(a) જ્વાળામુખી

(c) ભૂસ્ખલન

(b) પૂર

(d) દાવાનળ

10. નીચેનામાંથી શેનો મહામારીમાં સમાવેશ થશે?

(a) ઇબોલા, સ્વાઇન ફ્લૂ, ક્ષય

(c) ક્ષય, કોરોના, ટીબી

(b) ઇબોલા, સ્વાઇન ફ્લૂ, ચિકનગુનિયા

(d) ઇબોલા, ડેન્જ્યુ, કોરોના

11. ટીના કચ્છ જિલ્લામાં રહે છે, મીના પાટણ જિલ્લામાં રહે છે, રીના બનાસકાંઠા જિલ્લામાં અને જુના પંચમહાલ જિલ્લામાં રહે છે, તો છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં કોણે તીડ આક્રમણ ની ઘટનાનો સામનો નહીં કર્યો હોય?

(a) ટીના અને રીના

(c) ટીના અને મીના

(b) રીના અને મીના

(d) જુના

12. ડેઝર્ટ લોકસ્ટસ નામની તીડની પ્રજાતિ નીચેનામાંથી કયા દેશમાં જોવા મળે છે ?

(a) ભારત, અફઘાનિસ્તાન, આફ્રિકા ખંડ

(b) પાકિસ્તાન, અફઘાનિસ્તાન, આફ્રિકા ખંડ

(c) ભારત, પાકિસ્તાન ,આફ્રિકા ખંડ

(d) ભારત, પાકિસ્તાન ,ચીન

13. તીડ નીચેનામાંથી ખેતીના કયા પાકોને નુકસાન પહોંચાડે છે ?

(a) લીંબુ, ખારેક, લીમડો, જામફળ

(b) લીંબુ ,ખારેક, દાડમ, જામફળ

(c) લીંબુ, ખારેક, દાડમ, લીમડો

(d) આમળા, જામફળ, લીમડો, દાડમ

14. આપણા દેશમાં જ્યાં સુધી કોરોના ની રસી શોધાઈ નહોતી ત્યાં કયું પગલું લેવામાં આવતું ન હતું?

(a) લોકડાઉન અને પ્રવાસ પર પ્રતિબંધ

(b) બહારથી આવતા નાગરિકોને ક્વોરન્ટીન કરવા

(c) સંક્રમિત લોકો માટે અલાયદા વોર્ડ કે હોસ્પિટલની વ્યવસ્થા

(d) ઓનલાઇન શિક્ષણ પર પ્રતિબંધ

15. તમારા પિતાને કોરોના થયેલ છે તો તમે નીચેનામાંથી શું ટાળશો?

(a) તેમની સાથે હાથ મિલાવવાનું

(b) તેમની સાથે એક ઘરમાં પણ અલગ રૂમમાં રહેવાનું

(c) તેમની સાથે માસ્ટરી વાતચીત કરવી

(d) તેમની સાથે પ્રેમ ભર્યો વ્યવહાર કરવો

16. સલીમ ના શહેરમાં સૌથી મોટી ગેસ દુર્ઘટના થઈ હતી તો સલીમ ભારતના કયા શહેરમાં રહેતો હશે?

(a) નાગપુર (b) કાનપુર (c) ભોપાલ (d) સાગર

એકમ 15 ,બંધારણ

1. બંધારણ બાબતે કોઈ વિગત સાચી છે.

(A)બંધારણએ દેશનો મૂળભૂત દસ્તાવેજ છે

(B)દેશના સુચારૂ સંચાલન માટે બંધારણની રચના કરવામાં આવી છે

(C) સરકાર બંધારણ અનુસાર દેશનો વહીવટ કરે છે

(D) તમામ

2. ભારતના બંધારણ બાબતે કોઈ વિગત સાચી છે.

(A) વિશ્વનું સૌથી મોટું લેખિત બંધારણ છે.

(C) બંધારણની શરૂઆત આમુખથી થાય છે.

(B) લેખિત સ્વરૂપે છે.

(D) તમામ

3. બંધારણ ઘડવામાં કુલ સભ્યો કેટલા હતા.

(A) 388

(D) 400

(B) 389

(C) 390

4. બંધારણ ઘડતર માટે કુલ કેટલી સમિતિ રચવામાં આવી.

(A) 25 (B) 20 (C) 23 (D) 24

5. બંધારણ સભામાં સભ્ય કોણ ન હતું.

(A) એચ.પી.મોદી

(C) જવાહરલાલ નેહરુ

(B) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ

(D) મહાત્મા ગાંધી.

6. બંધારણ સભાના અધ્યક્ષ કોણ હતા.

(A) ડૉ.રાજેન્દ્ર પ્રસાદ

(C) વિજયાલક્ષ્મી પંડિત

(B) ડૉ.ભીમરાવ આંબેડકર

(D) જવાહરલાલ નેહરુ

7. બંધારણ સભાના ખરડા સમિતિના અધ્યક્ષ કોણ હતા.

(A) કનૈયાલાલ મુનશી

(C) ડૉ.રાજેન્દ્ર પ્રસાદ

(B) સરોજિની નાયડુ

(D) ડૉ.ભીમરાવ આંબેડકર

8. બંધારણ સભાની પ્રથમ બેઠક ક્યારે મળી?

(A) 9 ડિસેમ્બર 1947

(C) 10 જાન્યુઆરી 1946

(B) 9 ડિસેમ્બર 1946

(D) 10 જાન્યુઆરી 1947

9. બંધારણ ઘડતરમા લાગેલ કુલ સમય.

(A) 2 વર્ષ 11 માસ 20 દિવસ

(C) 2 વર્ષ 11 માસ 18 દિવસ

(B) 2 વર્ષ 10 માસ 18 દિવસ

(D) 2 વર્ષ 10 માસ 20 દિવસ

10. બંધારણ ઘડતરનું કામ કુલ કેટલી બેઠકમા પૂર્ણ થયું.

(A) 165

(C) 166

(B) 150

(D) 155

11. આઝાદી બાદ બંધારણ સભાએ બંધારણને ક્યારે સ્વીકાર્યું.

(A) 26 ડિસેમ્બર 1950

(C) 26 ડિસેમ્બર 1949

(B) 26 નવેમ્બર 1949

(D) 26 નવેમ્બર 1950

12. બંધારણનો અમલ ક્યાર થી શરૂ.

(A) 25 ફેબ્રુઆરી 1950

(C) 25 જાન્યુઆરી 1950

(B) 26 જાન્યુઆરી 1950

(D) 26 ફેબ્રુઆરી 1950

13. બંધારણ દિવસ ક્યારે મનાવવામાં આવે છે.

(A) 26 નવેમ્બર

(C) 26 જાન્યુઆરી

(B) 25 નવેમ્બર

(D) 28 નવેમ્બર

14. બંધારણની વિશેષતાઓમાં સામેલ નથી.

(A) લોકશાહી

(C) સંઘરાજ્ય

(B) સાંપ્રદાયિકતા

(D) પ્રજાસત્તાક

15. બંધારણમાં મૂળભૂત હકો કયા કયા છે.

(A) સમાનતા નો હક

(B) સ્વતંત્રતાનો હક

- (C) શોષણ સામે વિરોધનો હક (D) તમામ
16. બંધારણમા સામેલ મૂળભૂત હકો .
- (A) ધાર્મિક સ્વતંત્રતાનો હક (C) સાંસ્કૃતિક અને શૈક્ષણિક હક
- (B) બંધારણીય ઈલાજનો (D) તમામ
17. માનવ હક દિન ક્યારે ઉજવાય છે.
- (A) 10 ડિસેમ્બર (C) 22 ડિસેમ્બર
- (B) 14 ડિસેમ્બર (D) 25 ડિસેમ્બર
18. મત આપવાનો અધિકાર કેટલા વર્ષ હોય છે.
- (A) સ્ત્રીઓને 18 વર્ષ અને પુરુષોને 21 વર્ષ (C) સ્ત્રીઓને 18 વર્ષ અને પુરુષોને 18 વર્ષ
- (B) સ્ત્રીઓને 21 વર્ષ અને પુરુષોને 18 વર્ષ (D) સ્ત્રીઓને 20 વર્ષ અને પુરુષોને 20 વર્ષ
19. ભારતમાં મૂળભૂત ફરજ દિન ક્યારે ઉજવાય છે.
- (A) 6 ડિસેમ્બર (C) 6 માર્ચ
- (B) 6 જાન્યુઆરી (D) 6 એપ્રિલ
20. બંધારણની કલમ 51 ક મુજબ કુલ મૂળભૂત ફરજો કેટલી છે.
- (A) ૩ થી ૬ સુધી (C) ૩ થી ૬ સુધી
- (B) ૩ થી ૬ સુધી (D) ૩ થી ૬ સુધી
21. કેટલા વર્ષ સુધી બાળકોને શિક્ષણ માટે મોકલવા ફરજ સ્વરૂપે સ્વીકારાયેલ છે..
- (A) 6 થી 12 વર્ષ (C) 3 થી 16 વર્ષ
- (B) 6 થી 14 વર્ષ (D) 3 થી 18 વર્ષ

એકમ 16, સંસદ અને કાયદો

પ્રશ્ન:-1 નીચેના વિધાનો પર વિચાર કરો.

- વિધાન 1 સંસદ રાષ્ટ્રપતિ અને બે ગૃહોની બનેલી છે.
- વિધાન 2 લોકસભાના સભ્યો પ્રત્યક્ષ મતદાન દ્વારા ચૂંટાય છે
- વિધાન 3 સભાના સભ્યો પરોક્ષ મતદાન દ્વારા ચૂંટાય છે.
- વિધાન 4 ઉપરાષ્ટ્રપતિ લોકસભાના સભાપતિ હોય છે

(A) વિધાન 1 અને 2 સાચાં છે વિધાન 3 અને 4 ખોટાં છે

(B) વિધાન 3 અને 4 સાચાં છે વિધાન 1 અને 2 ખોટાં છે

(C) વિધાન 1,2,3 સાચાં છે વિધાન 4ખોટું છે

2 લોકસભાને ખાસ સંજોગોમાં કોણ બરખાસ્ત કરી શકે છે?

(A) વડાપ્રધાન

(C) સુપ્રિમકોર્ટ

(B) રાષ્ટ્રપતિ

(D) લોકસભાના અધ્યક્ષ

3 નીચેના વિધાનો પર વિચાર કરો.

- વિધાન 1 લોકસભાની કુલ 545 બેઠકો છે

- વિધાન 2 ગુજરાતમાં લોકસભાની 26 બેઠકો છે
- વિધાન 3 લોકસભાની બેઠકો રાજ્યની વસ્તીના આધારે નક્કી થાય છે
- વિધાન 4 લોકસભાને હાઉસ ઓફ પીપલ્સ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે

(A) તમામ વિધાનો ખોટાં છે

(B) તમામ વિધાનો સાચાં છે

(C) વિધાન 1 અને 2 સાચાં છે અને વિધાન 3 અને 4 ખોટાં છે

(D) વિધાન 3 અને સાચાં છે વિધાન 1 અને 2 ખોટાં છે

4 રાજ્યસભામાં દર બે વર્ષે અંદાજિત કેટલા સભ્યો નિવૃત્ત થાય છે?

(A) 80

(C) 84

(B) 82

(D) 86

5 અન્ય રાષ્ટ્રો સાથે યુદ્ધ જાહેર કરવાની એટલે બંધ કરવાની સ્ટેશનથી કરવાની સત્તા કોની પાસે છે?

(A) વડાપ્રધાન.

(B) સંરક્ષણમંત્રી

(C) રાષ્ટ્રપતિ.

(D) લોકસભાના અધ્યક્ષ

6 રાષ્ટ્રપતિ નીચેનામાંથી કોની નિમણૂક કરતા નથી?

(A) સુપ્રીમકોર્ટના ન્યાયાધીશો

(C) વિવિધ રાજ્યના મુખ્યમંત્રીઓ

(B) વિવિધ દેશોમાં ભારતના રાજદૂતો

(D) વિવિધ રાજ્યોના રાજ્યપાલો

પ્રશ્ન:-7 ભારતમાં કાયદો ઘડવાની પદ્ધતિઓ ક્યાં દેશની સંસદના મોડેલ આધારે વિકસેલી છે?

(A) અમેરિકા

(C) ફ્રાંસ

(B) બ્રિટન

(D) ઓસ્ટ્રેલિયા

8 રાજ્ય સભા વિશે નીચેનામાંથી કયું વિધાન સુસંગત નથી?

(A) રાજ્ય સભા ની મહત્તમ સભ્ય સંખ્યા 250 છે

(B) રાજ્યસભાના સભાપતિ ઉપરાષ્ટ્રપતિ હોય છે

(C) રાજ્ય સભાના 1/3 સભ્ય દર બે વર્ષે નિવૃત્ત થાય છે

(D) રાજ્ય સભા ની મુદત 6 વર્ષ હોય છે

9 નીચેનામાંથી રાષ્ટ્રપતિ વિશે કયું વિધાન સાચું નથી?

(A) રાષ્ટ્રપતિ સેનાના સર્વોચ્ચ વડા છે

(B) રાષ્ટ્રપતિ દેશની કારોબારીના વડા છે

(C) રાષ્ટ્રપતિ મંત્રીમંડળની બેઠક ની અધ્યક્ષતા કરે છે

10 કઈ લાયકાત લોકસભાના સભ્યપદ સાથે સુસંગત નથી?

(A) ભારતનો નાગરિક હોવો જોઈએ

(B) ઉંમર 25 વર્ષ કે તેથી વધુ હોવી જોઈએ

(C) નાદર અસ્થિર મગજનો કે ગુનેગાર હોવો જોઈએ નહીં

(D) સરકારનો પગાર કર્મચારી હોવો જોઈએ

11 પ્રધાનમંત્રી બંધારણીય રીતે કોને આધીન રહીને કાર્ય કરે છે?

(A) સંસદ

(C) લોકસભાના અધ્યક્ષ

(B) રાષ્ટ્રપતિ

(D) સુપ્રીમ કોર્ટ

12 રાજ્યસભાના પ્રથમ સભાપતિ કોણ હતા?

(A) જવાહરલાલ નેહરુ.

(C) ગણેશ વાસુદેવ માવળંકર

(B) ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ

(D) ડો. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન

એકમ 17. ન્યાયતંત્ર

(1) મકાન, જમીન કે અન્ય સંપત્તિના હક અંગેના દાવાઓ કેવા દાવા કહેવાય છે?

(A) ફોજદારી

(C) A અને B બંને

(B) દીવાની

(D) એક પણ નહીં

(2) ચોરી, લૂંટફાટ, ખૂન, મારામારી વગેરેના દાવાઓ કેવા દાવા કહેવાય છે?

(A) ફોજદારી

(C) ન્યાયિક

(B) દીવાની

(D) જ્યુડિશિયલ

(3) ભારતના ન્યાયતંત્રની ટોચ પર કઈ અદાલત છે?

(A) જિલ્લા અદાલત

(C) વડી અદાલત

(B) તાલુકા અદાલત

(D) સર્વોચ્ચ અદાલત

(4) સિવિલ જજની કોર્ટ કેટલા લાખ? સુધીનાં નાણાંકીય હિસ્સાના નાગરિક કેસોની સુનાવણી હાથ ધરે છે?

(A) 10 લાખ

(C) 25 લાખ

(B) 20 લાખ

(D) 15 લાખ

(5) ગુજરાત રાજ્યની વડી અદાલત ક્યાં આવેલી છે?

(A) રાજકોટ

(C) ગાંધીનગર

(B) અમદાવાદ

(D) સુરત

(6) વડી અદાલતમાં વ્યવહાર કઈ ભાષામાં જ ચાલે છે?

(A) હિન્દી

(C) અંગ્રેજી

(B) ગુજરાતી

(D) પ્રાદેશિક

(7) ભારતમાં સર્વોચ્ચ અદાલત નો પ્રારંભ ક્યારે થયો હતો?

(A) 28 જાન્યુઆરી 1950

(C) 28 જાન્યુઆરી 1951

(B) 26 જાન્યુઆરી 1950

(D) 28 જાન્યુઆરી 1952

(8) આપણા દેશની સર્વોચ્ચ અદાલત ક્યાં આવેલી છે?

- (A) મુંબઈ (C) અમદાવાદ
 (B) દિલ્હી (D) ચેન્નાઈ
- (9) સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયાધીશ ને દૂર કરવા ખાસ પ્રક્રિયા હોય તેને શું કહેવાય છે?
 (A) મહાભિયોગ (C) મહા આયોજન
 (B) મહાભિનિષ્ક્રમણ (D) મહાવિયોગ
- (10) કઈ અદાલત પોતે અગાઉ આપેલા ચુકાદાઓની પુનઃસમીક્ષા કરવાની સત્તા છે?
 (A) જિલ્લા અદાલત (C) વડી અદાલત
 (B) તાલુકા અદાલત (D) સર્વોચ્ચ અદાલત
- (11) બંધારણની કઈ કલમ અનુસાર વડી અદાલત મૂળભૂત હકોના રક્ષણની બાબતમાં આદેશો-
 હુકમો જારી કરવાની સત્તા છે?
 (A) કલમ - 226 (B) કલમ - 225 (C) કલમ - 228 (D) કલમ - 229
- (12) FIR એટલે શું?
 (A) First Information Report (C) First imposibal Repost
 (B) firt introduction Report (D) Fast information Report
- (13) વડી અદાલતના કાર્યોમાં નીચેનામાંથી કયું ખોટું છે ?
 (A) તેના અંકુશ હેઠળની અદાલતોના ચુકાદાઓ વિરુદ્ધની અપીલ સાંભળે છે.
 (B) દીવાની, ફોજદારી અને મહેસુલી પ્રકારના દાવાઓ સાંભળી ન્યાય આપે છે.
 (C) રાષ્ટ્રપતિ કે ઉપરાષ્ટ્રપતિની ચુટણી વિશે વિવાદ ઉકેલવાની સત્તા છે.
 (D) તે તાબા હેઠળની રાજ્યની તમામ અદાલતો પાસેથી રિપોર્ટ મંગાવી શકે છે.
- (14) તાલુકા અદાલત માટે નીચેનામાંથી કયું વિધાન લાગુ પડતું નથી ?
 (A) દીવાની મામલા માટે સૌથી નીચલી કોર્ટ સિવિલ જજની કોર્ટ હોય છે.
 (B) ફોજદારી મામલાની સૌથી નીચલી અદાલત ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટની છે.
 (C) તેમને ત્રણ વર્ષ સુધીની કેદની અને 10,000 સુધીના દંડની સજા કરવાની સત્તા છે.
 (D) તે ફાંસીની, જન્મટીપની કે 10 વર્ષથી વધુ કેદની સજા ફરમાવી શકે છે.
- (15) નીચેનામાંથી કયું કાર્ય સર્વોચ્ચ અદાલતનું છે.
 (A) બંધારણના અર્થઘટન માટે થયેલા ચુકાદા પર અપીલો સાંભળે છે.
 (B) તાબાની અદાલતના ચુકાદા સામે વડી અદાલતમાં અપીલ કરી શકાય છે.
 (C) 25 લાખ સુધીના નાણાંકીય હિસ્સાના નાગરિક કેસોની સુનાવણી હાથ ધરે છે.
 (D) તે ભારતના તમામ રાજ્યોમાં આવેલી હોય છે.
- (16) નઝીરી અદાલત વિશે નીચેનામાંથી કયું વિધાન લાગુ પડતું નથી.
 (A) નઝીરી અદાલત એટલે એવી અદાલત કે જેનું રેકર્ડ પુરાવાકીય મુલ્ય ધરાવે છે.
 (B) પુરાવાઓ રજૂ કરાય ત્યારે તેની કાયદેસરતા સામે કોઈ વાંધો લઈ શકાતો નથી.
 (C) તેના ચુકાદાઓ અથવા નિર્ણયો કાયમી દસ્તાવેજો ગણાય છે.

(D) જેને સુઓ મોટો (SUO MOTO) કહેવામાં આવે છે.

(17) નીચે આપેલા જોડકાઓ ના સાચા વિકલ્પનો ક્રમ લખો.

વિભાગ - અ

1. સર્વોચ્ચ અદાલત.
2. લોક અદાલતનો સૌપ્રથમ પ્રયોગ.
3. આંખે પાટા અને હાથમાં ત્ર
4. સૌથી નીચલી કોર્ટ.
5. જિલ્લા ન્યાયાધીશની નિમણૂક.

- (A) (1 - A) (2 - D) (3 - B) (4 - C) (5 - E)
(B) (1 - B) (2 - D) (3 - A) (4 - E) (5 - C)
(C) (1 - E) (2 - A) (3 - D) (4 - B) (5 - C)
(D) (1 - D) (2 - E) (3 - A) (4 - B) (5 - C)

(18) કોઈ કાયદાની કાયદેસરતાને લગતા પ્રશ્નો પર રાષ્ટ્રપ્રમુખ.....ની સલાહ લે છે.?

- (A) વડાપ્રધાન (B) લોકસભા (C) સંસદ (D) સર્વોચ્ચ અદાલત

(19) ગરીબો અને સમાજના નબળા શોષિતોને ઝડપી અને સસ્તો ન્યાય મળી રહે માટે ગુજરાતમાં સૌ પ્રથમવાર.....અદાલતની રચના થઈ?

- (A) લોક અદાલત (B) સેસન્સ અદાલત (C) દીવાની અદાલત (D) ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ

(20) સંસદ તેના કેટલા સભ્યોની બહુમતીથી સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયાધિશને પદભ્રષ્ટ કરી શકે.?

- (A) 2/3 (B) 1/4 (C) 1/3 (D) 1/2

(21) વડી અદાલતએ કઈ અદાલતનું સ્થાન ધરાવે છે.?

- (A) લોક અદાલત (B) સુગ્રથિત અદાલત (C) સંધીય અદાલત (D) નઝીરી અદાલત

(22) સર્વોચ્ચ અદાલતના કાર્યક્ષેત્ર માટેના અધિકારો પૈકી એકનો સમાવેશ થતો નથી, તે શોધીને લખો.?

- (A) મૂળભૂત ક્ષેત્રાધિકાર (B) સલાહકારી ક્ષેત્રાધિકાર
(C) સરકારી ક્ષેત્રાધિકાર (D) વિવાદ ક્ષેત્રાધિકાર

(23) નીચે આપેલા જોડકાઓ ના સાચા વિકલ્પનો ક્રમ લખો.

વિભાગ - અ.

1. સર્વોચ્ચ અદાલત.
2. નઝીરી અદાલત
3. લોક અદાલત
4. વડી અદાલત

વિભાગ- બ

- A. જેનું રેકોર્ડ પુરાવાકીય મુલ્ય ધરાવે છે.
- B. વર્ષોથી અટવાયેલા કેસોના ઝડપી નિકાલ.
- C. સૌથી ટોચની અદાલત
- D. રાજ્યની સર્વોપરી અદાલત

- (A) (1 - C) (2 - A) (3 - B) (4 - D) (B) (1 - B) (2 - D) (3 - A) (4 - C)
(C) (1 - A) (2 - B) (3 - C) (4 - D) (D) (1 - D) (2 - C) (3 - A) (4 - B)

(24) ન્યાયની દેવીના બન્ને હાથમાં શું છે.?

- (A) તીર અને ફૂલ (B) ભાલુ અને તલવાર (C) ત્રાજવું અને તલવાર (D) ઢાલ અને તલવાર

(25) ગુજરાતમાં મફત કાનુની સત્તા મંડળની કચેરીનું વડુમથક કયાં આવેલું છે.

(A) અમદાવાદ (B) વડોદરા (C) ગાંધીનગર (D) રાજકોટ

(26) ગ્રાહકોની ફરિયાદના નિવારણ માટે કઈ સંસ્થાની રચના થઈ છે?

(A) મફત કાનુની સલાહ કેન્દ્ર (B) ગ્રાહક ફોરમ (C) દીવાની કોર્ટ (D) સ્મોલકોઝ કોર્ટ

19 સામાજિક અને આર્થિકક્ષેત્રે સરકારની ભૂમિકા

1. જીવન જીવવા માટેની આપણી મુખ્ય જરૂરીયાતો કઈ કઈ છે ?

(A) ખોરાક, વસ્ત્ર, રહેઠાણ
(B) કપડા, ખેતી અને રહેઠાણ
(C) રહેઠાણ, નોકરી અને ખેતી
(D) (B) અને (C)

2. આપણાં દેશમાં જમીન પર્યાપ્ત માત્રામાં હોવા છતાં શા માટે કૃષિ ઉત્પાદન ઓછું છે ?

(A) ખાતરનો વધુ પ્રમાણમાં ઉપયોગ (C) જમીન રસાળ ન હોવી
(B) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનો ઉપયોગ (D) પરંપરાગત પદ્ધતિથી ખેતી કરવી

3. કૃષિ ઉત્પાદન વધારવા અને ખેડૂતોને માર્ગદર્શન આપવા માટે કોણે કાળો આપ્યો છે ?

(A) સરકારી બેંકોએ (B) સહકારી પ્રવૃત્તિઓએ
(C) મુખ્યમંત્રીએ (D) (B) અને (C)

4. સ્પેશિયલ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ઝોન બનાવવા માટેનો મુખ્ય હેતુ શું છે ?

(A) રોજગારી પુરી પાડવી (C) ઉદ્યોગોને સુવિધા પુરી પાડવી
(B) ઉદ્યોગોનો વિકાસ કરવો (D) ત્રણેય

5. દુધ ઉત્પાદન વધારવા કોણે મહત્વનો કાળો આપ્યો છે ?

(A) સરકારે (C) ઉદ્યોગોએ
(B) સહકારી મંડળીઓએ (D) ત્રણેય

6. રાષ્ટ્રનો ઓદ્યોગિક વિકાસ થતાં સમાજમાં કેવું પરિવર્તન આવ્યું છે ?

(A) લોકોમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ વધ્યું છે (C) લોકોને તેમની જરૂરી વસ્તુઓ મળવા લાગી છે
(B) લોકોનું જીવનધોરણ ઉચ્ચ આવ્યું છે (D) (B) અને (C)

7. આરોગ્યની સારવારના અભાવે કેવી ઘટનાઓ બને છે ?

(A) બાળકો અને પ્રસુતાઓનું મૃત્યું થાય છે. (C) જન્મનું પ્રમાણ ઘટે છે
(B) બધાને રસીકરણ કરવું શક્ય બનતું નથી (D) પ્રસુતાઓના મૃત્યું થાય છે.

8. આરોગ્યની ઘણી સુવિધાઓ હોવા છતાં શા માટે લોકો લાભ લેતા નથી ?

(A) ડર (C) જડવલણ
(B) ગરીબી (D) ગેરમાન્યતાઓ

9. આપણાં દેશના બંધારણે કેવા વર્ગોને વિશેષ લોભો આપ્યા છે ?

(A) તમામ વર્ગોને (C) ખેડૂત મંડળોને
(B) વંચિત જુથોને (D) વૃદ્ધો

10. કુદરતી આપત્તિઓમાં સરકાર દ્વારા કેવા કામો કરવામાં આવે છે ?

(A) પોષાક, આહાર અને રક્ષણ (C) રક્ષણ, વ્યવસ્થા અને પાણી.
(B) તાત્કાલીક પાણી અને ભોજન (D) ત્રણેય

11. તમારા ગામમાં સરકારની વિવિધ યોજનાઓ પૈકી કઈ કઈ સગવડો છે ?

(A) પ્રાથમિક શાળા, આંગણવાડી (B) પોષ્ટ ઓફિસ

- (C) આરાગ્ય કેન્દ્ર
(D) (A) અને (B)

12. માર્ગ અકસ્માતમાં ઘવાયેલ વ્યક્તિઓને તાત્કાલીક સારવાર મળે તે માટે કોના પર ફોન કરીશું ?

- (A) 108 (C) 801
(B) 208 (D) 100

13. નીચે પૈકી શિક્ષણક્ષેત્ર સાથે જોડાયેલી સેવાઓ કઈ છે ?

- (A) આંગણવાડી (C) બેંક
(B) પ્રાથમિક શાળા (D) આરાગ્ય કેન્દ્ર

14. સામાજીકક્ષેત્ર સાથે કઈ સેવાને જોડી શકાય છે ?

- (A) આરોગ્ય સેવા (C) પશુપાલન સેવા
(B) રોજગારીની સેવા (D) ઉપરની તમામ સેવા

15. સરકાર પાસે વિવિધ યોજનામાં ખર્ચ કરવા નાણાં ક્યાંથી આવે છે ?

- (A) બેંકો પાસેથી (C) કર ઉઘરાવવાથી
(B) ખેડૂતો પાસેથી (D) ગુનેગારો પાસેથી દંડ ઉઘરાવવાથી

16. ગામડાના લોકો માટે એક સ્થળેથી બીજા સ્થળે જવા માટે સરકાર દ્વારા કઈ સેવા પુરી પાડવામાં આવે છે ?

- (A) ઓછા દરે લોન અપાય છે (C) વાહનોને મુસાફરી માટે છુટ આપવામાં આવે છે.
(B) પરિવાહન સુવિધા અપાય છે (D) (A) અને (B)

17. ઓછી આવક ધરાવતા લોકોને સરકાર કઈ સુવિધા પુરી પાડે છે ?

- (A) ભોજન બનાવવાની સામગ્રી (C) મકાન અને ગાડીની સુવિધા
(B) કપડા અને મકાનની સુવિધા (D) ત્રણેય

